

TUNŠKI GLAS

DECEMBER 2006
LETO 12, ŠTEVILKA 1

**Vesel božič in
srečno novo leto 2007
Vam želi
uredniški odbor.**

Urednikov kotiček

Kako hitro je leto naokoli in pred nami je že nova številka Tunškega glasa, ki nam zvesto beleži dogodke, ki so se v tem letu zgodili v našem kraju. Poleg tega pa se tako kot vedno radi oziramo nazaj v našo mladost in pišemo o dogodkih, ki bi se sicer pozabili. Hvaležni smo za vsako zgodbo iz časov, ko še nismo poznali besede stres in globalizacija. Tem besedam se da upreti tudi na način, kot so to naredili mladi Tunjčani, ki so ustanovili kar svoj ansambel ali kulturno društvo, ki svojo energijo usmerja v igre na prostem in tudi na ta način prispeva k prepoznavnosti kraja. O tem boste brali v letošnji številki našega časopisa in tudi drugih zanimivosti ne bo manjkalo. Želim vam veselo branje.

Valentin Zabavnik

TUNŠKI GLAS

Glasilo krajanov KS Tunjice.

Izhaja enkrat letno v nakladi 400 izvodov in ga prejmejo vsa gospodinjstva KS Tunjice brezplačno.

Uredniški odbor:

Pavle Juhant, Urška Klemenc, Ivan Nograšek, Cilka Plevel, Sabina Zore - lektorica, Matjaž Sedušak in Valentin Zabavnik

Glavni in odgovorni urednik:

Valentin Zabavnik

Naslov uredništva:

Košiše 16, 1240 Kamnik

Tisk: Tiskarna Vovk d.o.o.

Prelom: Studio Dataprint d.o.o.

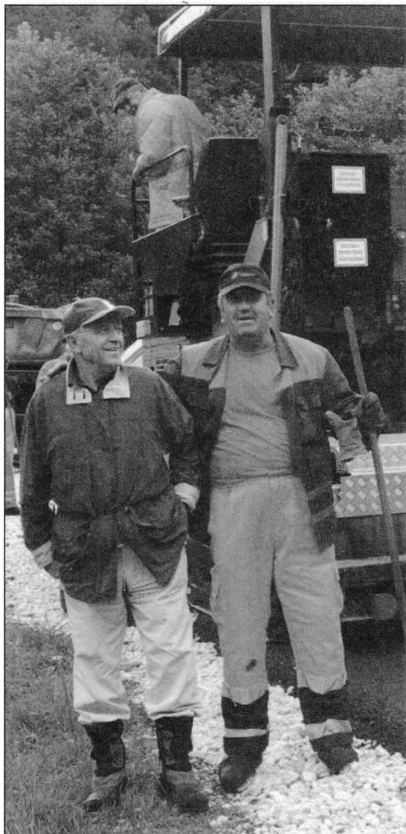
Dvajset let delovanja Tunjškega okteta



Delo v KS Tunjice

Sodoben čas, ki mu rečemo tudi globalizacija, se nam je že kar zalezal pod kožo, tako da v tekmovalnosti za dobrinami na eni ter bojem za preživetje na drugi strani kar pozabljamo na stvari, ki so nam včasih skupaj veliko pomenile, danes pa gredo hitro iz našega spomina. Nekaj razburkanih valov so povzročile le letošnje volitve, ki pa so postregle le z veliko obljubami. Tako je bilo tudi pred štirimi leti. Moramo pa priznati, da se je letos tudi v Tunjicah z bližanjem volitev marsikaj dogajalo.

Praznovanje 40-letnice naše šole je kljub vsemu potekalo v veselem vzdušju na igrišču pod šolo. Vse neuslišane prošnje iz prejšnjih let o nujnosti sanacije šole so v letoš-



Vsi zadovoljni



Mladi mamici z naraščanjem se vračata s sprehoda po »Baby bahn« cesti.

njem volilnem letu obrodile sadove. Prenovljena notranjost, nova okna, streha, sanitarije in še kaj nas prav gotovo navdaja z veseljem, kakor tudi dejstvo, ki smo ga slišali iz ust ravnatelja g. Laha, da bo šolam na podeželju potrebno posvetiti več pozornosti, saj prav iz tega okolja črpamo največ za narod potrebne kulturne vzgoje.

Sredi volilne bitke je bila tudi otvoritev že poletni asfaltirane Ogrinove doline. V nagovoru navzočim gostom in domačinom sem dogodek označil kot velik korak za Ogrinovo dolino in majhen za Tunjice. Pri takšni dinamiki graditve cest v naši skupnosti, bi

do zadnje hiše v Tunjicah cesto asfaltirali čez 60 let!!! Ker pa vemo, da so v obljubah drugod po občini predvidene tudi preplastitve asfaltiranih cest, se to obdobje v Tunjicah lahko tudi podaljša. Seveda, če se odnos do naše vasi ne bo v kratkem bistveno spremenil.

Z bližajočimi volitvami je tudi presahnil silen dotok vsakovrstnega materiala v naše bregove. Veliko je bilo spet hladnega asfalta, pa vsakovrstnih odpadkov od blizu in daleč. Vsa opozorila, dopisi, prijave ne pomenijo nič. Gradbeni lobi je v naši vasi našel vir lahkega zaslužka, krajane pa zaradi odpora kaz-



Takšni prizori so v Tunjicah žal kar pogosti.



Bager »Pajak« je začel urejati drenažo s hriba proti Zdravilnem gaju.



»Lapove« rože so našle zemljo v naših koritih.



Jesensko listje, kam hitiš?



Jesensko listje, kam hitiš?

noval z iskanjem dovolilnic za prevoze za lastne potrebe. Ironija. To je uvedeno samo za Tunjice.

Hvala bogu, da imamo toliko ozaveščenih krajanov, da

do okolja, v katerem živimo, gojijo spoštljiv odnos. Tako je bilo množično obiskano čiščenje okolja v mesecu aprilu, z udeležbo naših šolskih otrok in staršev. Tu je upanje

za lepši kraj. Seveda pa ne gre pozabiti vseh tistih, ki tako vztrajno negujejo naš park na pokopališču in okrog njega vse do parkirišča in župnišča. Bolj kot domačini, ki smo se tega kar navadili, to opazijo tujci, ki jih je vedno dovolj pri cerkvi ali v Zdravilnem gaju. Ker so bile letos vsesplošne volitve, so tudi naši vrtnarji dobili še en štiriletan mandat. Tu moram omeniti še lepo potezo Sitarjeve Mire, ki je za potrebe mrliške vežice podarila hladilnik in pa seveda cvetličarno Lap, ki nam dvakrat letno podari velike količine cvetja za ureditev kraja. To nam pove, da imamo naše Tunjice radi in da nam ni vseeno, kakšne bomo pustili za namcem.

Vsem krajanom pa v imenu novoizvoljenega sveta KS Tunjice in v svojem imenu želim obilo mirnega sožitja ter prijaznega bivanja v naši vasi.

Svet KS Tunjice
Valentin Zabavnik

ZGODBA O CESTI



Stanujem čisto na koncu »Ogrinove doline«, ki se ponaša z lepo, novo, asfaltirano cesto. Vendar pa vedno ni bilo tako. Še pred dvema letoma, je bila naša cesta v takem stanju, da so se v vsaki avtopralnici čudili, kako je lahko avto, ki smo ga pripeljali prat, tako umazan. Poleti je bil namreč vsak avto, ki se je vozil po naši cesti tak, kot bi se vozil po puščavi, spomladi pa blaten do strehe.

Prijetno smo bili presenečeni, ko smo izvedeli, da bo naša cesta mogoče dobila asfalt.

Najprej nismo mogli niti verjeti, da se bo to res zgodilo, ko pa je g. Zabavnik povedal, da se resno razmišlja, da jo bodo uvrstili v plan občine Kamnik in je bilo še podjetje CALCIT pripravljeno prispevati nekaj peska za pripravo terena, smo si asfalt počasi že začeli predstavljati.

Dela na naši cesti so potekala pravzaprav tri leta oziroma v treh delih. Prvo leto so pripravili celo cestno traso z nasipanjem, širjenjem in utrjevanjem cestišča.

Lani jeseni je prišlo na vrsto asfaltiranje.

Zjutraj, ko smo odhajali v šolo in službo se je začelo in okrog štirih popoldan je bila polovica ceste že prevlečena z gladkim črnim asfaltom. Takoj za tem je zavladovalo splošno navdušenje. Otroci smo se podili po novem asfaltu z rolerji, kolesi in skiroji, pridružili so se nam tudi odrasli. Bili so kar smešni oziroma otročji. Počilo je tudi nekaj zamaškov, saj je menda tako zadevo nujno treba zaliti. To veselje je trajalo vsaj kakšen teden in še kasneje smo zelo pazili na čistočo naše ceste. Projekta »cesta« pa še ni bilo konec. Takrat je bila asfaltirana le polovica naše ceste. Malo smo že sumili, da bo pri tem tudi ostalo, vendar je nekega spomladanskega jutra naš spanec znova zmotilo ropotanje strojev. Ko smo se popoldne pripeljali domov, ni bilo o delavcih in njihovih strojih niti sledu. Edino kar je pričalo o njihovem delu, je bil asfalt, ki se sedaj razteza od naše hiše, do glavne ceste. Na novo asfaltirani del nam je omogočil še več vožnje z rolerji in skiroji, obenem pa nas je povezal z glavno cesto.

Zadnji del projekta »asfalt-Ogrinova dolina«, pa je bilo svečano odprtje ceste letos v jeseni, malo pred županskimi volitvami. G. Zabavnik je prišel v ponedeljek povedat, da bo v sredo ob štirih k nam prišlo nekaj občinskih veljakov z županom vred, ki naj bi sodelovali pri odprtju, mi pa naj pripravimo manjši kulturni program in pogostitev. Malo negotovo smo se spraševali, kako bo vse skupaj potekalo, saj s pripravo take prireditve nimamo kakšnih hudih izku-



Ovire do doma so padle



Tik pred blagoslovom ceste za srečno vožnjo

šenj, vendar so stvari kar hitro stekle, saj časa za priprave ni bilo kaj veliko. Naše mame so se zmenile, kaj bo katera spekla, jaz sem na violino vadił evropsko himno Oda radosti, sosed Tine je posekal smrečice za mlaje in jih skupaj z Ladotom tudi postavil, g. Janez Šmidovnik je poskrbel za pijačo, pod Ogrinov topler so postavili klopi in mize in zadnji trenutek je g. Zabavnik

prinesel še trakec v barvah trobojnice, ki ga je potem župan prerezal s škarjami, ki sta mu jih prinesli Klara in Lučka na pladenjčku.

Vsi vznemirjeni smo se zbrali na začetku ceste. Odprtje se je pričelo in končalo z mojim igranjem na violino, za lepo petje pa so poskrbeli pevci Tunjškega okteta. Na odprtju sta imela govor župan g. Smolnikar in predsednik

krajevne skupnosti Tunjice g. Valentin Zabavnik, ki ima za ta asfalt prav gotovo največ zaslug. Cesto je blagoslovil naš župnik Pavle Juhant z blagoslovljeno vodo, ki jo je nekaj dni prej prinesel iz Lurda, kjer je bil na romanju. Že med prireditvijo se je pripeljal s traktorjem Birtov ata in se je tako prvi peljal po uradno odprti cesti. Otvoritev se je končala s piknikom pod Ogrinovým toplarjem. Meni se je zdelo kar zabavno in tudi starejši so bili zadovoljni, saj se drugače kar nimajo časa skupaj uvesti, se pogovoriti in poveseliti.

Naša slavnostna mlaja - smrečici - še kar stojita na začetku ceste in kličeta po novoletnih okraskih, po cesti pa se sprehajajo tudi mamice z vozički in z majhnimi otroki, ljudje s kužki in brez in otroci na kolesih in rolerjih ... in tako je naša cesta tudi drugim v veselje.

Šoferje prosimo, naj to upoštevajo in vozijo previdno.

Samo Mikuš

Obvarujmo okolje

Naslov pove vse. Tolikokrat izrečene misli o nesmiselnem uničevanju okolja v svetu, izpušnih plinih, segrevanju ozračja in še in še, so bile zaman, dokler narava ni začela vračati z ekstremnimi vremenskimi pojavi in nesrečami. Le tako se lahko človeštvo zaveda, da mora nujno nekaj narediti za naravo, sebe in konec koncev tudi za naslednje rodove.

Kaj pa v Tunjicah? Hvalevredna je vse večja ozaveščenost krajanov, da moramo skrbno varovati našo vas, saj druge nimamo. Ob letošnjem spomladanskem čiščenju pa se je pokazalo, da je vsakovrstnih odpadkov povsod po Tunjicah ogromno. To, da se ob potokih za korenine ali nizke veje ujame kakšna plastična vrečka, je še najmanjši prekršek. Več od tega je povsod po travi ob cestah praznih

pločevink, ki jih vozniki brezvestno mečejo kar skozi okno med vožnjo. Tega seveda niso veseli lastniki travnikov. Toda! Navada, da pri pospravljanju hiše vsa mogoča navlaka, ki se je nabrala v letih, konča kar v bližnjem gozdu, potoku ali jami, je pa preveč trdovratna. Morda je res, da je ekološki otok v Tunjicah malo odmaknjen, toda smiselno je, da si vzamemo čas in odpadke damo tja, kamor spadajo. Mogoče nas bodo razmere prisilile, da čez 10 let ne bo v Tunjicah nobenega odlagališča

tam, kjer ne bo dovoljeno, vendar je že danes nujno, da začnemo misliti in ravnati drugače. Narava se brani in nas kaznuje. Je del živega sveta, ki ravno tako, kot mi ljudje, čuti, da je prizadet od nekoga. Če bomo razumeli to življenje okoli nas, bo tudi nam lažje in bomo bolj spoštljivi do vsega, kar nas obdaja. Kar smo prejeli v upravljanje od naših prednikov in bomo pustili našim zanamcem.

Zdravc

P.S.:

Letos smo iz medijev izvedeli, da so se Tunjice uvrstile prav na vrh lestvice tistih redkih krajev na svetu, kjer so našli najstarejše fosile morskega konjička, meduz, žuželk itd. Ocenjujejo, da so ostanki stari 11 milijonov let, kar je kar 6 milijonov let več, kot do sedaj znani najstarejši v Italiji. Vztrajnim geologom lahko verjamemo in jim ob tem dosežku čestitamo.

Verjetno bi bilo za nas vse kar prav, ko nekateri menijo, da je potrebno celotno območje Tunjic zaščititi. Lahko se zgodi, da bi raziskovalci naslednjih generacij odkrili sledove neke generacije, ki je v Tunjicah že davno uporabljala vse pripomočke, od straniščne školjke do avtomobilskih školjk. In v evoluciji človeštva bi bili spet zapisani na prvem mestu.

ŽUPNIKOVA POSLANICA

»Mir Vam zapustim, svoj mir Vam dam, ne kakor svet, ga Vam jaz dam, Vaše srce naj se ne vznemirja in se ne plaši.« Te evangelijske besede vedno glasneje kličejo in razodevajo sporočilo naše vere – mir srca, vero, ki obuja v življenje, kar je mrtvo, ohranja, kar je živo, ozdravlja, kar je bolno in posvečuje, kar trpi v osebni povezanosti z Bogom.

V tem je naša rešitev, naša rast, naše poveljanje in trpljenje hkrati. V tem vidnem svetu, v katerem vladajo negotovost miru, sovraštvo, vojne vseh vrst, Bog – človek v Jezusu Kristusu vzpostavlja gotovost lastnega miru, kjer vlada gotovost smrti, vzpostavlja gotovost življenja, kjer je strah pred prihodnostjo, oznanja veselje prihodnjih dobrin, novega veka; kjer je bolečina greha, obljublja rešitev odrešenja. Iz teh razlogov se danes in v teh praznikih zbiramo okoli praznovanja rojstva Njega, ki je Bog od Boga, luč od luči, pravi Bog od pravega Boga. Začetek in konec vidnega in nevidnega sveta. Tistega, ki ga gledamo z očmi

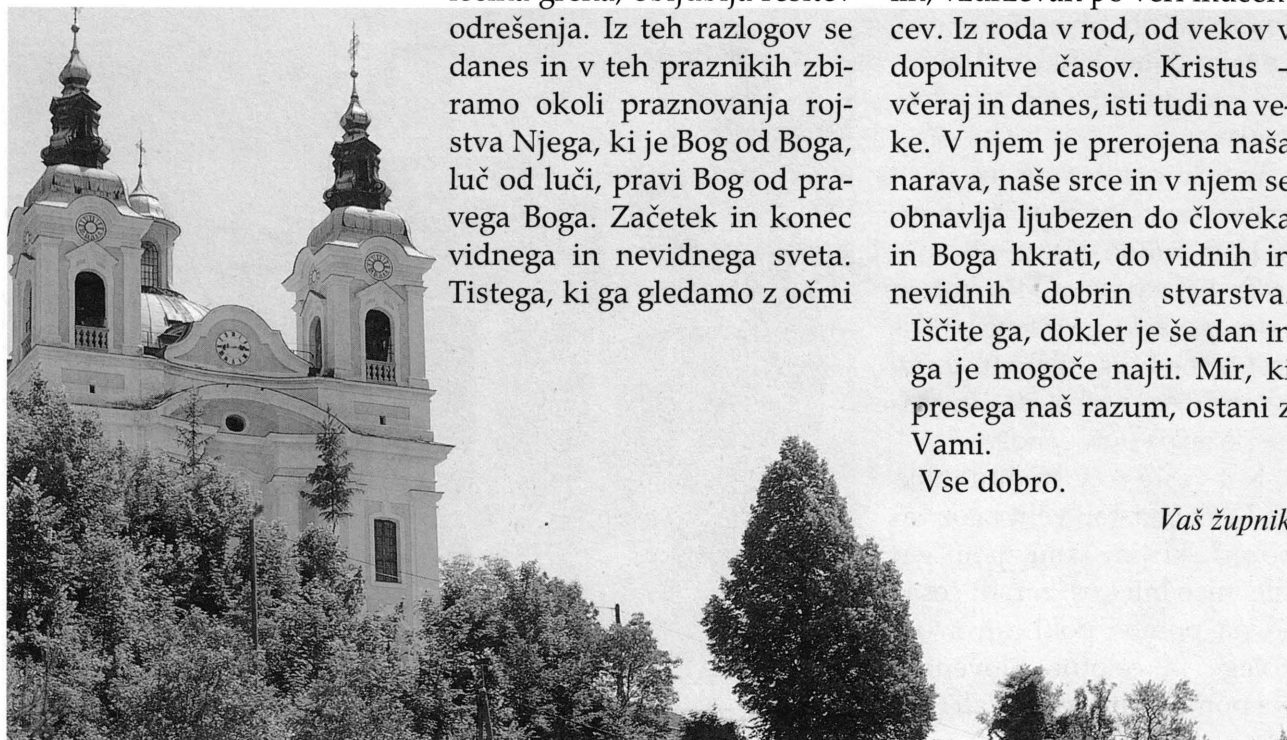
obraza in z očmi srca, ki ga tipaje odkrivamo v veri kot svojo gotovost, ki jo držimo v rokah.

V tej gotovosti, za katero stoji Bog in ne človek, kristjani današnjega časa vstopamo vsem časom nasproti z oznako vere. Ne bojte se, oznanjam vam veliko veselje, rodil se vam je Odrešenik, ki je Kristus, Gospod. Napovedan po prerokih, oznanjan po angelih, vzdrževan po veri mučencev. Iz roda v rod, od vekov v dopolnitve časov. Kristus – včeraj in danes, isti tudi na veke. V njem je prerrojena naša narava, naše srce in v njem se obnavlja ljubezen do človeka in Boga hkrati, do vidnih in nevidnih dobrin stvarstva.

Išcite ga, dokler je še dan in ga je mogoče najti. Mir, ki presega naš razum, ostani z Vami.

Vse dobro.

Vaš župnik



PGD Tunjice skozi leto 2006

Da čas zares hiti, nas opominjajo rojstni dnevi, razne obletnice in seveda vsako novo leto, ko obrnemo nov list, se založimo z obljubami in se optimistično zazremo v prihodnost. Obenem se nam v zavest prikradejo tudi spomini na pretekle dogodke.

Pogled skozi okno pa nas ne prepričuje, da bo potrebno kmalu menjali stenske kalendarje. Občutek je, da bo šele poletje, da bomo šele pričeli s košnjo ali z letnim dopustom, kar ne bi bilo slabo. Je pač tako, da je ne glede na vreme po 365 dneh zopet nov začetek.

In kaj je v iztekajočem letu počelo Prostovoljno gasilsko društvo Tunjice? Zopet se lahko zahvalimo sv. Florjanu, da je Tunjice obvaroval pred nesrečami kar v prvi vrsti pomeni pred požari.

Na občnem zboru smo se srečali 4. marca. Letos je bila boljša udeležba s strani mladine. To priložnost zopet izkoriščam, da vas povabim, da se v čim večjem številu udeležujete naših občnih zborov. Le tako bomo lahko s skupnimi močmi izboljševali delo društva.

Letošnji požar na krasu je opozorilo vsem nam, da je zelo pomembno, da se ohranja tradicija gasilstva. Primer je Primorska, kjer je slaba pokritost terena z gasilskimi društvi in s tem vsekakor povečana požarna ogroženost.

Kot veste so v sredini julija na Krasu nastali veliki gozdni požari, ki jim tamkajšnji gasilci niso bili kos, zaradi česar so na pomoč poklicali svoje kolege iz celotne Slovenije. Na pomoč smo se odzvali tudi

mi. Iz našega društva so šli na pomoč 26. julija v kraj Škrbelja pri Komnu: Matevž Krumpeštar, Janez Balantič, Matej Šmidovnik, Mirko Golob in Tomaž Štupar.

Zaradi dolgotrajnega sušnega obdobja je Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje razglasila veliko požarno ogroženost. Z dnem razglasitve velike požarne ogroženosti naravnega okolja je v naravnem okolju prepovedano kuriti, sežigati ali uporabljati odprti ogenj, puščati ali odmetavati goreče ali druge predmete ali snovi, ki lahko povzročijo požar.

V letošnjem letu je bila podpisana pogodba o opravljanju javne gasilske službe z Občino Kamnik ter z Gasilsko zvezzo Kamnik. Pogodba prinaša nove obveznosti in odgovornosti, ki jih bo potrebno porazdeliti na širši krog članstva.

Rezultati letošnjega občinskega tekmovanja niso bili na nivoju preteklih let, zaznaven



Mlada gasilca v popolni opremi.

je bil rahel padec doseženih rezultatov, česar pa ne smemo preveč dramtizirati, ampak nam mora biti v poduk za priprave na tekmovanja v prihodnje. Na tekmovanju smo



Veterani ZBOR!



Na bojnem polju - Mekinje 2006

nastopili s šestimi desetimi. Več pozornosti bo potrebno nameniti delovanju mladine, saj le-to zagotavlja delovanje društva na daljše obdobje. Saj pri ljudeh ne poznamo konzervansov, ki bi podaljševali rok uporabe oziroma delovanja.

Kot vedno smo se odzvali vabilom društev, ki so nas vabila na pogrebe svojih članov ali na prireditve. Med prireditvami naj omenim 95 let PGD Zgornji Tuhinj, 70 let PGD Sela in 70 let PGD Gozd. Na dnevih narodnih noš smo sodelovali v povorki.

Ponovno smo prevzeli varovanje na avto kros dirki v Tunjicah.

Nova pogodba z Občino nam zagotavlja določena denarna sredstva, ki so namenjena redni dejavnosti gasilske enote ter nabavi gasilske opreme. Vse to je zajeto v letnem načrtu, ki ga je potrebno predložiti na Občino. Iz letošnjega načrta je med najpo-

membnejšimi zadevami nabava treh zaščitnih oblek ter čelade. Tako se približujemo cilju, ki je predviden, da do leta 2009 dosežemo opremljenost, ki je določena za naše društvo.

V mesecu novembru smo prejeli s strani CZ Kamnik novo radijsko postajo ter nahrbtnik, v katerem je nameščena D cev za podaljšanje voda pri gašenju gozdnih požarov.

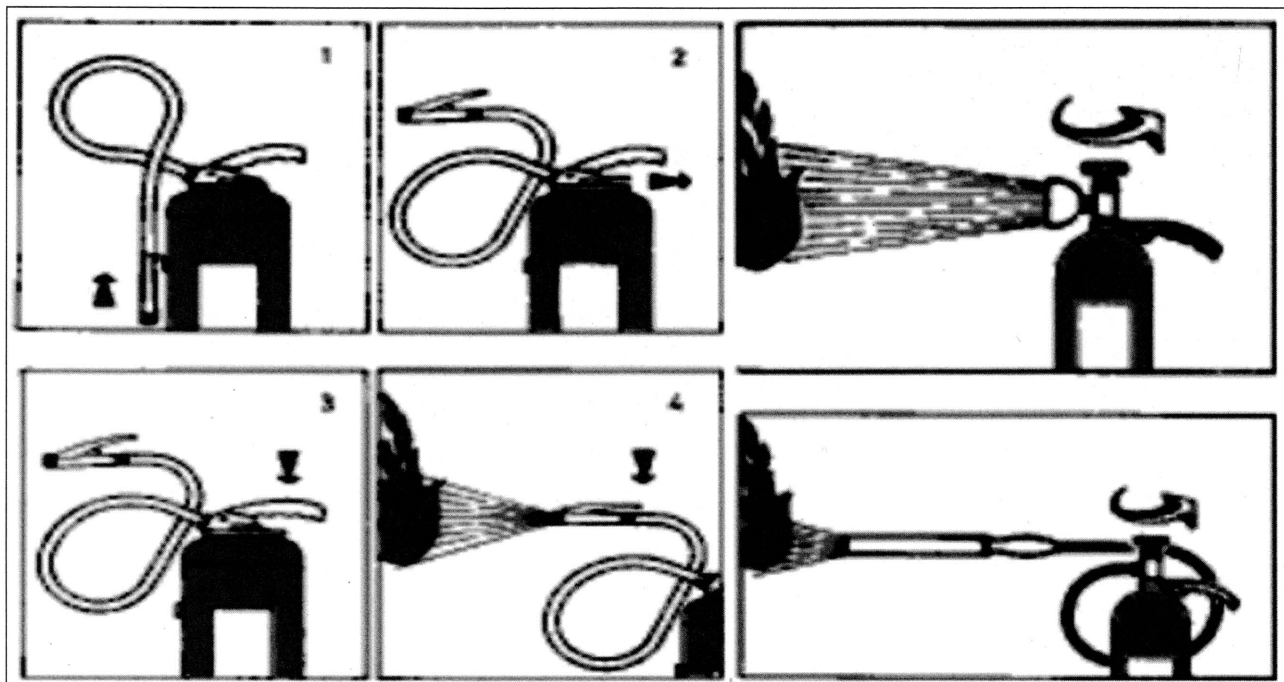
Na področju izobraževanja smo bogatejši za sledeče specialnosti, ki so jih naši gasilci dosegli v Izobraževalnem centru na Igu:

- tečaj za tehničnega reševalca (Franc Šimenc),
- tečaj za nevarne snovi (Matej Šmidovnik) in
- tečaj za uporabnika dihalnega aparata (Matej Omovšek).

Kar je še pomembno je to, da je bil letos sprejet nov zakon o društvih in nadalje tudi to, da je 8. junij v svetu priznan kot svetovni dan gasil-

stva. V Sloveniji se je gasilstvo začelo organizirano izvajati pred 136. leti v Metliki. Danes ima organizacija preko 130.000 članov; od tega naj bi bilo 20% žensk, 30% mladine in 50% "operativcev". 1400 gasilskih društev se združuje v 130 lokalnih gasilskih zvez, le-te pa v krovno organizacijo Gasilska zveza Slovenije. Svetovni dan gasilstva v Sloveniji praznujemo tretje leto.

Tudi za mesec oktober, mesec VARSTVA PRED POŽAROM, sta za leto 2006 Uprava RS za zaščito in reševanje in Gasilska zveza Slovenije izbrala temo "GASILNIK". Osnovni namen izbrane teme je ozaveščanje prebivalcev o nevarnostih požara in o prednostih, ki jih pri gašenju požara nudijo gasilniki kot ustrezna naprava za gašenje začetnih požarov in zato načrtno uvajanje gasilnikov v stanovanjske objekte in osebna vozila ter usposabljanje prebi-



Pravilna uporaba gasilnega aparata

valcev za pravilno izbiro in uporabo gasilnikov.

Ne bo odveč, da za vse nas povzamemo nekaj osnovnih zadev s tega področja.

Kako pravilno uporabimo gasilnik?

Na vsakem gasilniku se nahajajo navodila za uporabo, vendar pa je branje le-teh tik pred uporabo nemogoče!

Preberite si jih sedaj, da potem ne bo prepozno!

Gasilniki - gasilni aparati (starejši izraz)

Gasilniki so namenjeni gašenju začetnih in manjših požarov. Glede na vrsto gasilnega sredstva, s katerim so napolnjeni, jih razvrščamo v več skupin, najpogostejša pa sta gasilnika s prahom (oznaka S) in ogljikovim dioksidom - CO₂.

Ročni gasilniki s prahom

Največkrat se boste srečali z gasilniki na prah. Z njimi lahko gasimo požare vrste ABC, kar pomeni, da lahko

gasimo požare trdnih snovi (A), vnetljivih tekočin (B) in gorljivih plinov (C). Če je le možno, požare električnih naprav gasimo z gasilnikom s CO₂, ker s tem zmanjšamo škodo, ki nastane ob gašenju.

Priprava ročnega gasilnika s prahom na gašenje:

1. Sprostimo gumijasto cev.
2. Izvlečemo varovalko.
3. Pritisnemo ročaj sprožilnega mehanizma.
4. Pritisnemo na vzvod ročnika, curek praška pa usmerimo na gorečo površino in ročnik pomikamo levo in desno.

Novejši gasilniki so pod stalnim tlakom in brez ročnika, tako da po odstranitvi varovalke samo stisnemo ročico. Spoznamo jih po manometru, ki je nameščen ob ročici.

Ročni gasilniki z ogljikovim dioksidom - CO₂

Ročni gasilniki z ogljikovim dioksidom so namenjeni za

gašenje električnih naprav nizke in visoke napetosti, električnih inštalacij, elektronskih naprav, telefonskih, radijskih in televizijskih naprav, dragocenosti, prehranbenih izdelkov, manjših količin vnetljivih tekočin in plinov, pa tudi začetnih požarov trdnih snovi. Ti gasilniki niso najbolj primerni za gašenje požarov na prostem.

Priprava ročnega gasilnika z ogljikovim dioksidom - CO₂ na gašenje:

1. Sprostimo gumijasto cev.
2. Izvlečemo varovalko.
3. Ventil na gasilniku obrnemo v levo do konca, pri aparatu z vzvodom pa le-tega pritisnemo navzdol.
4. Curek naravnamo naravnost v podnožje plamena.

Kateri gasilnik naj imamo v:

- vozilu - vsaj 2 kg (gasilni prah),
- stanovanjska hiša - vsaj 6 kg (gasilni prah),
- gospodarsko poslopje - vsaj 9 kg, ali 2 x 6 kg,
- vikend - 6 kg,

- kurilnica, garaža ali manjša delavnica - 6 kg ali še boljše 9 kg.

Gasilnike je potrebno pregledovati enkrat letno in po vsaki uporabi. In ne pozabite - gasilnik, vreden le nekaj tisočakov, vam lahko reši nekaj milijonov vredno premoženje ali celo najdragocenejše - človeško življenje.

Splošna navodila za gospodinjstva in manjše kurilnice:

- vzdržujte red in čistočo v prostorih,
- v neposredni bližini naprav za ogrevanje ne hranite lahko vnetljivih materialov ali goriva,
- na lahko dostopno mesto namestite sredstvo za gašenje,
- redno vzdržujte grelna telesa in naprave ter opravljajte kontrole po navodilih proizvajalca.

Pred kurilno sezono:

- očistite naprave,
- preverite brezhibnost naprav,
- preverite brezhibnost napeljav in instalacij,

- očistite odvodne naprave (dimnike, dimovode, prezračevalne naprave),
- zagotavljajte dovod svežega zraka, da zagotovite popolno izgorevanje,
- odstranite vse gorljive materiale iz neposredne bližine ogrevalnih naprav,
- izvajajte redne preglede tlačnih posod in instalacij v skladu z navodili proizvajalca.

Ustrezno hranite gorivo:

- drva naj bodo suha in pod streho,
- kurilno olje hranite v zato namenjeni embalaži, ločeno od grelne naprave,
- petrolej hranite v originalni embalaži, v suhem, temnem in zračnem prostoru,
- plin hranite v jeklenkah (po možnosti na prostem), za morebitna vzdrževalna dela pokličite pooblaščen serviserje.

Kaj storiti, če zagorijo saje v dimniku?

- Nemudoma pokličite gasilce na telefonsko številko 112.

- Odstranite vse gorljive predmete iz bližine dimnika.
- Preglejte vse prostore skozi katere poteka dimnik, morada kje uhaja strupen plin in dim.
- O požaru obvestite vse stanovalce.
- Omogočite gasilski enoti dostop do vseh prostorov, da bodo lahko nadzirali dimniški požar do konca izgorevanja saj.

POZOR:

**Ne vlivajte vode v dimnik!
Ne odpirajte dimniških vrat!
Po požaru naj dimnikar pregleda dimnik!**

Toliko za tokrat: nekaj kratke vsebine o delovanju društva z dodatkom o uporabi gasilnika saj je dobro, da smo o tem ponovno seznanjeni v želji, da nam tega ne bo potrebno nikoli uporabiti.

Naj se vam še zahvalim za sodelovanje in podporo društvu. V imenu Gasilskega društva Tunjice pa vam želim, da vas mir in notranja uglasenost spremljata v teh božičnih

Novoletni recept

Vzemi dvanajst mesecev,
jih natančno očisti vsake grenkobe, skoposti, malenkosti in strahu
ter razdeli vsak mesec na trideset oz. enaintrideset delov,
tako, da bo vse skupaj zadostovalo za eno leto.

Vsak dan vzemi eno do dve tretjini veselja in humorja.

Dodati je treba tri zvrhane žlice optimizma,

žličko strpnosti, zrnce ironije in ščepec obzirnosti.

Vse bogato prelij z ljubeznijo.

Pripravljeno jed okraši še s šopki malih pozornosti
in z vedrino postrezi.

Iz močeradovega kota

Letošnja izjemno bogata sadna letina je postregla tudi z žalostno ugotovitvijo, da kupcev ni bilo veliko, saj je bilo sadja povsod dovolj. Prišli so le tisti redni, ki že dolgo prisegajo na naša neškropljena jabolka. Nekaj pa se je vendarle začelo premikati v miselnosti ljudi. Na policah trgovin je vse več uvoženega sadja, zelenjave in drugih živil sumljivega porekla in kvalitete. V skrbi za lastno zdravje ljudje vse pogosteje posežejo po doma pridelani hrani. V tujini, na primer državah Evropske unije, je odstotek ljudi, ki uživa izključno varno pridelano hrano, višji od 30 %. Posebej pomembna je seveda takšna

prehrana za otroke in starejše. Tako je letos jeseni bila na obisku v Tunjicah ga. Irena Studen, ki na Občini Kamnik pripravlja projekt uvajanja ekološke hrane v vrtce, šole in domove za starejše. Zaveda se, da bo pot zelo dolga, vendar neizbežna. Na ta način bi ohranili tudi podeželje, ki bi s temi dopolnilnimi dejavnostmi lažje preživelo neenak boj s konkurenco iz kmetijsko ugodnejših področij. Odnos do zemlje se bo moral spremeniti v celotni Sloveniji. Trenutno nam bolj slabo kaže. Slovenija za doseganje 75 % samooskrbe s hrano potrebuje 500.000 hektarov obdelovalnih površin, trenutno pa

jih ima na razpolago 420.000. Torej nam ob kriznih dogodkih slabo kaže. Upajmo, da do tega ne bo nikdar prišlo in poskušajmo vrniti naši vasi sloves oskrbnice mesta s sadjem, zelenjavo in seveda močeradovcem. Za dober izdelek se vedno najde kupec. Upoštevajmo tudi navodila strokovne službe pri pripravi in izdelavi žganja in uspelo nam bo.

Vsem želim obilo zdrave hrane v letu 2007.

*za Sadjarsko-vrtnarsko društvo
Tunjice
Valentin Zabavnik*



Domače žganje

Priprava sadežev za alkoholno vrenje – drozge

Vse sadje mora biti zdravo in čisto, brez listja in trave.

Pečkato sadje: Trda jabolka in hruške stolčemo ali debelo zmeljemo. Če imamo veliko sadja, pripravimo vsako sorto posebej, saj ima vsaka svoj okus (tepike, viljamovka...).

Koščičasto sadje: Praviloma tega sadja ne meljemo, ampak v posodi le pomešamo in potlačimo z rogovilasto palico, da kožica počne. Pri mletju se zdrobijo tudi koščice, ki vsebujejo glikozid amigdalina, ki pri veliki količini deluje strupeno. Če je tega le v sledovih (5 % koščic), to izboljša aromo in sorti izvor žganja. Pri industrijski kuhi žganja koščice strojno izluščijo.

Gozdni sadeži:

Borovnice – dajo izvrstno žganje, vendar je zelo zamudno pobiranje sadežev. V ta namen so izdelali posebne grabljice, s katerimi osmukamo grm. Pazimo, da odstranimo listje.

Brusnice – delikatesno žganje.

Maline in robidnice – imajo zelo intenzivno alkoholno vrenje, zato pri fermentaciji vedno uporabimo vrelo vodo.

Ribez, jagoda – žganja sodijo prav tako med specialitete.

Brinje – zaradi smolnatega ovoja in eteričnega olja gre fermentacija počasi. Jagode zmeljemo ali še bolje natremo tako, da jih damo v najlonske vrečke in z valjem povaljamo. Brinje ima zelo veliko sladkorja 30 %, medtem ko ga imajo jabolka in hruške ter slive le okoli 10 %, jagodičevje

pa še manj, le okoli 7 %. Pri brinju se lahko zaradi prevelike količine sladkorja in kaneje alkohola ustavi alkoholno vrenje.

Alkoholno vrenje:

Proces poteka le ob prisotnosti kvasovk, ki so povsod v zemlji, na sadežih, na listih...

Za svoj razvoj potrebujejo kvasovke temperaturo med 15 °C in 25 °C. Če pri nižji temperaturi počasneje vre, dobimo več alkohola z boljšo aromo.

Med vrenjem preprečimo dostop zraka in omogočimo izhod CO₂ – ogljikovega dioksida. To najbolje naredimo z vrelnimi vehami, lahko pa si pomagamo sami tako, da sod ali kad z drozgo zapremo in pustimo le izhod za gumijasto cev, ki jo na koncu potopimo v posodo z vodo. To je postopek, ki ga uporabljajo vinarji za pravilno vrenje mošta. Pri drozgi za žganje to tudi ni potrebno, saj ta ne vre tako burno in je najbolje, da z drozgo napolnimo plastične sode, jih zapremo in za izhod CO₂ pustimo le majhno luknjico. V jesenskem času nam drozga prevre po šestih tednih.

Posoda:

Posoda za alkoholno vrenje mora biti čista in iz materiala, ki se dobro čisti. Najpogosteje so to lesene posode, ki pa morajo biti pred uporabo skrbno oprane. Še bolje se čistijo plastični sodi, ki imajo že pokrov z majhno odprtino za CO₂.

Prvo kuhanje:

Kotel, ki ima na dnu bakreni vložek, da drozge ne pri-

smodimo, napolnimo do 3/4 in v kurišču zakurimo. Lahko uporabimo drva ali še enostavneje plin, ki se da lepo uravnati. Hladilnik napolnimo z mrzlo vodo in pri kuhanju menjamo vsaj zgornji sloj vode, ki se preveč segreje. Če tega ne delamo, je voda v hladilniku pretopla in alkoholni hlapi se ne utekočinijo in izhajajo pri odprtini v zrak, kar se pozna pri količini žganja. Kuhamo do takrat, ko je vsaj še 5 - 10 % alkohola. To merimo z alkoholmetrom ali to prvo nango, kot se imenuje, vržemo v ogenj in mora zagoreti. Iz 80 l drozge dobimo okoli 20 do 25 l nange.

Drugo kuhanje:

Z nango napolnimo kotel, vendar ne do vrha. Ko začne teči, skrbno pazimo, da teče počasi v tankem curku. Počasno segrevanje pomeni izločitev nezaželenih snovi, ki se izločijo pri višji temperaturi. Najnižje vrelišče ima metilni alkohol in priteče prvi – cvet, ki peče, ko ga okušamo. Pri 78,15 °C se mu pridruži že etilni alkohol. Metilni alkohol imenujemo pri žganjekuhi cvet, ki ga obvezno izločimo, ker slabo vpliva na zdravje, posebej se nam lahko okvari vid ter povzroča močan glavobol.

Iz 100 l nange dobimo 2 litra cveta, 30 litrov srednjega toka in 20 litrov zadnjega toka ali nange ali patoke. Če dodajamo brinove jagode, meliso, suhe slive ali kakšen drug dodatek, to storimo takoj, ko odteče cvet. Prenehamo kuriti in snamemo kapo, s tem sicer izgubimo deciliter žganja in vr-

žemo v kotel dodatke. Tako dobimo vso aromo in okus dodatka. Če bi dodali na začetku, bi se del tega izločilo že v cvet.

Proti koncu kuhanja začne pritekati med užitnim žganjem vedno več višjih alkoholov, višjih estrov in maščobnih kislin, ki so čedalje manj prijetnega okusa. Pri koščičarjih prenehamo kuhati, ko je v destilatu še okoli 45 % alkohola, pri pečkatem 40 %, nekateri kuhajo vinsko drozgo celo do 20 % alkohola. Žganje postaja motno.

Ker imamo skupno koncentracijo alkohola višjo (60 %), kot je zelena (40 % - 45 %), žga-

nje redčimo z destilirano vodo. Če redčimo z navadno trdo vodo, žganje postane motno. Včasih so za redčenje uporabljali deževnico, danes destilirano vodo lahko kupite, ali si jo pripravite v kotlu sami.

Napake žganja:

1. Okus po cvetu – ne odstranimo dovolj prvega toka – cveta. Žganje peče.
2. Okus po patoki – predolgo pustimo teči zadnji tok.
3. Okus po prismojenem – drozga se prime na stene kotla in se smodi.
4. Okus po plesni – v drozgi je preveč gnilega sadja ali pa smo sadje dajali v neopra-

ne, plesnive posode za vretje.

5. Okus po kislem – če posoda med alkoholnim vretjem ni zaprta in kisik oksidira alkohol do kisline.
6. Okus po koščicah oz. po grenkih mandljih – pri pripravi drozge in mletju koščičarjev poškodujemo in zmeljemo koščice.
7. Motnost – premočan curek, s tem imamo zaradi višjega vrelišča več višjih alkoholov, ki kasneje pri redčenju povzročijo motnost. Do motnosti pride tudi pri redčenju s trdo vodo. Motnost odpravimo s ponovnim destiliranjem.

TUNJIŠKI KRAJEVNI PRAZNIK

Letošnji krajevni praznik v Tunjicah je organizirala mladina, športno društvo ter ple-

sna skupina Štupi. Vendar nam brez pomoči Zdravka Zobavnika in vseh ostalih

krajanov, ki so nam pomagali pri pripravi srečelova ter pri šankih s hrano in pijačo ne bi



Štupi s Turbo Angelsi

uspelo veselice izpeljati tako dobro kot nam jo je sicer.

Uradni program je potekal v sproščenem vzdušju za katerega sta poskrbela Barbara Berlec in predsednik krajevne skupnosti Zdravko Zobavnik. V intervjuju, ki ga je vodila Barbara Berlec so se nam predstavili tunjški športniki in glasbeniki. Nastopile so tudi Tunške frajle. To je ime plesne skupine, ki deluje tretje leto. Sestavlja jo 9 simpatičnih deklet, starih od 8 do 14 let, pod vodstvom Urše Vinšek. V uradnem delu programa so nas navdušili s kvaliteten

nim petjem pevci Tunjškega okteta. Nagovoril pa nas je tudi Kamniški župan Anton Tone Smolnikar.

Po končanem delu uradnega programa so nas začeli zabavati Prvomajčani. Člani ansambla so pevka Nina Uršič, pevec, kitarist in harmonikar Jure Balantič, harmonikar, baritonist in kitarist Aleš Jurman, harmonikar Matej Mlakar ter baritonist Aleš Vinšek. Ime Prvomajčani so si nadeli, ker so zaigrali svojo prvo avtorsko pesem z naslovom Za prijatelje sosede prvič 1. maja. Delujejo drugo leto in z

igranjem na veselici so se prvič predstavili širši javnosti. Drugače pa igrajo na zasebnih zabavah, kjer vedno poskrbijo za smeh in dobro voljo ljudi.

Večer je popestrila plesna skupina Štupi, ki deluje že 12 leto. Še vedno jo sestavlja 12 energičnih deklet, ki »uživajo v objemu plesa«. Štupike so vedno bolj prepoznavne, saj se poleg nastopov na raznih prireditvah, zasebnih zabavah, veselicah..., udeležujejo tudi snemanja v oddaji Prvi na vasi. Gostovale pa so tudi v oddaji Raketa pod kozolcem.

PETER PAVEL GLAVAR ODISEJ IZ KOMENDE

*“Kako življenje naše se obrača,
odpre se okno in zapro se vrata,
vsa sreča se lahko kot vrč razbije,
v temo brez upanja pa luč posije.”*

*“Učijo zgledi nas in mi smo priče,
da s krivo črto Bog naravnost piše,
nič ni slučaj in slepa moč usode,
vse skrita pota Božje so dobrote.”*

Ti verzi meni zelo ljube pesmi, ki izžareva globoke in resnične misli iz vsakdanjega življenja, so se razlegali po pobočju Tunjške cerkve tri oktobrske večere, ko smo v našo vas z uprizoritvijo življenja o Petru Pavlu Glavarju privabili množico obiskovalcev.

Ideja o tem zahtevnem projektu se je rojevala že dalj časa in dozorela v poznih poletnih mesecih letošnjega leta, ko mineva ravno 240 let od posvetitve prenovljene cerkve sv. Ane v Tunjicah.

V tem času so potekali pogovori o možnostih priprave in same izvedbe med Kultur-

nim društvom France Stele in vsemi izvajalci in sodelavci.

Želja po uspehu je bila zelo močna in resno smo zagrabili za delo.

Prizori iz življenja Petra Pavla Glavarja, župnika iz Komende, so vzeti iz več znanstvenih in literarnih virov.

“Peter Pavel Glavar je bil otrok revne deklice in bogatega očeta, ki ga nikoli ni priznal za svojega. Mati se težkega srca odloči otroka zapustiti nekemu, ki bi lahko skrbel zanj.

Deček, pozneje fant in odrasel moški, se znajde v hudih življenskih preizkušnjah, katere uspešno prebrodi s pomočjo lastne bistrosti in delavnosti.



Prireditveni prostor po predstavi



Nastopajoči, člani KD dr. Fraceta Steleta z režiserjem Dominikom Krtom

Po vseh tegobah se končno ustali kot komendski župnik in ima trajne zasluge tudi za čebelarstvo, sadjarstvo in nasploh za napredno gospodarstvo teh krajev.

Ker so bile Tunjice v tem času podružnica komenske prafare in je bila tukaj že romarska cerkev sv. Ane, se je Peter Pavel Glavar v letih od 1762 do 1766 odločil cerkev povečati.

Med ljudmi še vedno živi prepričanje, da je to storil v spomin na svojo nesrečno, nikoli poznano mater. Zato se je v težkih trenutkih mnogokrat zatekel k Mariji.

Tunjiška cerkev je tudi po njegovi zaslugi postala ena najlepših baročnih arhitektur na Slovenskem."

Ko smo se toplega poletnega večera zbrali na prvih bralnih vajah, je bilo vzdušje napeto in vznemirljivo.

Sčasoma smo se navadili na tekst, drug na drugega in bili polni pričakovanj.

Všeč mi je bilo spoznanje, da se vedno bolj doživeto spopadam z igro. Seveda je bila ta izkušnja zame povsem nova.

Igrati na prostem, pred množico ljudi bo najbrž zelo zanimivo!

Ob prvem nočnem ogledu prizorišča in vaj na terenu, nam je bilo jasno, da bo igranje v naravi nekaj posebnega. Prehodili smo kar precej metrov po hribu dol in gor, pa v desno in levo, da je igra neka ko stekla in nam počasi prešla v kri.

Mislil, da lahko v imenu vseh nastopajočih povem, da smo se iz dneva v dan bolj veselili izziva.

Voljo smo vsekakor imeli.

Nekaj težav nam je delala izbira pravih kostumov. V igri je predstavljeno življenje pred 240 leti in ni bilo lahko poiskati primernih oblačil, ki bi se čim bolj poistovetila z likom v predstavi.

Za večerna srečanja na hribčku pod cerkvijo nam ni bilo težko vzeti proste urice ali dve, saj so potekala zelo živahno in sproščeno

Ko se je bližal dan prve predstave, nas je skrbelo le še vreme, čeprav je bila napoved ugodna. Pa smo se vseeno zaskrbljujoče ozirali proti nebu.

Generalka in snemanje sta dobro uspela, kar je bila lepa vzpodbuda za vse.

Ko je padel prvi mrak, so se ljudje že vzpenjali po stopnicah na oder, ki je bil prav za to priložnost zgrajen pod Štulo.

In še pogled na prizorišče, rahlo osvetljeno v soju žarometov. Z neba nas je tisti večer hudomušno opazovala luna v družbi tisočerih zvezd in v ozadju medlo osvetljevala mogočno cerkev.

Scena je bila veličastna!

Da je bila vsaka minuta vloženega dela vredna truda, so potrdili zadovoljni obrazi obiskovalcev, igralcev, vseh sodelujočih ...

Z veseljem smo pričakovali še naslednji dve predstavi. In nismo bili razočarani.

Menim, da je bila to zanimiva in poučna kulturna popestritev domačega kraja in veselimo se novih izzivov skupaj z vsemi, ki se nam želite pridružiti.

V ušesih mi še vedno odmeva:

»Čeprav je bil zavržen kot sirota, zaupanje v Boga in močna volja vodila sta v življenju Petra Pavla, duhovnika, dobrotnika – Glavarja.«
»V spomin na mater je bila zgrajena ta cerkev, sveti Ani posvečena. Slovenski narod ji priporočimo, njen vzor naj vodi starše in mladino.«

ENERGETSKI KOTIČEK ŠT. 2

NEKAJ NASVETOV ZA ZNIŽANJE STROŠKOV OGREVANJA

Vzroki za veliko porabo goriva so lahko:

- posledica pomanjkljive toplotne zaščite hiše,
- posledica neprimernih bivalnih navad,
- zastarel ogrevalni sistem, brez primerne regulacije ogrevanja.

Trenutno velja, da med najbolj varčne sisteme ogrevanja lahko uvrstimo ogrevanje s toplotnimi črpalkami, ogrevanje na biomaso (polena, peleti ali sekanci) in ogrevanje z zemeljskim plinom z uporabo plinskih kondenzacijskih grelnikov.

Na kratko predstavljam tudi nekaj učinkovitih ukrepov, s katerimi lahko preprosto privarčujete pri stroških za ogrevanje brez uporabe pretiranih dodatnih investicijskih stroškov.

Porabo energije za ogrevanje in pripravo tople sanitarne vode lahko ob upoštevanju nekaterih napotkov precej zmanjšamo.

Napotki za to so sledeči:

1. Zamenjava starega kotla z novim sodobnim kotlom je najučinkovitejša rešitev za zmanjšanje stroškov. Poraba energije lahko tako zmanjšamo tudi za 30 do 40 odstotkov glede na stari kotel. Ogrevalni kotel bi morali zamenjati z novim sodobnejšim po približno 15 letih uporabe, saj se finančni

vložek zaradi manjše porabe goriva povrne v razmeroma kratkem času.

2. Znižanje temperature v prostoru za vsako stopinjo Celzija pomeni zmanjšanje stroškov za ogrevanje za šest odstotkov. Temperatura v prostoru naj ne bi bila višja od 20 stopinj Celzija ali največ 22 stopinj. Ponoči je smiselno znižati temperaturo za okoli pet stopinj Celzija. Pri novejših ogrevalnih sistemih je mogoča regulacija temperature glede na razmere v prostoru (na primer v dnevni sobi), v katerem je ustrezen regulacijski set. Če imamo na zunanem zidu ali v prostoru vgrajena temperaturna tipala, lahko z avtomatsko regulacijo natančno uravnavamo želeno temperaturo v prostoru.

3. Zelo priporočljivo je na radiatorje namestiti termostatske ventile, s katerimi reguliramo želeno temperaturo v posameznih prostorih s preprosto nastavitvijo na ustrezno številko na ventilu, ponavadi od najnižje vrednosti t.j. samodejne zaščite proti zmrzali, ki je označen z zvezdico, naprej pa so oznake od števila 0 do številke 5, dalje pa je še ena oznaka v obliki grške črke PI, kar pomeni, da je ventil popolnoma odprt. Številka 3 pri večini proizvajalcev pomeni nastavitev temperature prostora na 22 do 23 stopinj Celzija, nižja ali višja številka pa pomeni za nekaj stopinj nižjo ali višjo temperaturo prostora, regulacija je zvezna, tako da je nastavitev temperature

zelo enostavna in učinkovita. Tudi s temi ventili enostavno lahko znižamo nočno temperaturo prostorov brez posega nastavitve temperature ogrevne vode v peči.

4. Ogrevala morajo oddajati toploto v prostor neovirano, zato okoli ogreval ne sme biti ničesar, kar bi preprečevalo kroženje zraka.

5. Rolete in zavese morajo biti v nočnem času spuščene, saj dodatno zmanjšujejo ohlajanje prostora.

6. V prostorih, ki jih ne ogrevamo, morajo biti cevi centralnega ogrevanja izolirane.

7. Temperatura sanitarne vode naj ne bo višja od 60 stopinj Celzija.

8. Kdor poleti greje sanitarno vodo z električno energijo in ima vgrajen dvotarifni električni števec, lahko prihrani precej električne energije z vgraditvijo stikalne ure, da se sanitarna voda delovne dni med tednom, segreva samo ponoči, ob sobotah in nedeljah pa vseh 24 ur, ker je električna energija cenejša. Digitalne tedenske stikalne ure se kupijo (npr. v Baumax-u ali v Bauhaus-u) že samo za okoli 2000 SIT.

9. V ogrevalnem sistemu – instalacijah in grelnih telesih za ogrevanje ne sme biti zraka, saj to poslabša oddajanje toplote oz. ovira normalno kroženje ogrevne vode.

10. Precejšnje zmanjšanje porabe energije lahko dosežemo s pravilnim prezračevanjem. Kratkotrajno intenzivno prezračevanje pome-

ni precej manj izgub kot delno in ves čas odprta okna. Pri prezračevanju se prostor ne sme pretirano ohladiti tudi zato, ker se s tem poveča verjetnost, da nastane plesen.

11. Uporaba električnih grelnikov (tako imenovanih zračnih kaloriferjev) pomeni veliko dodatno porabo energije, zato jih raje ne uporabljajmo.
12. V bivalnih prostorih lahko s kamini in pečmi na trda goriva zelo dobro dopolnimo centralno ogrevanje z radiatorji. Še posebno velja to za dni na prehodu med jesenjo in zimo. Takrat zunanje temperature niso tako nizke, da bi morali stanovanja ogrevati ves dan, ampak le ob večerih in mogoče zjutraj. Poleg tega peči in kamini dajejo povsem drugačno, prijetnejšo toploto od radiatorjev, kar zviša kakovost bivanja. S kamini pa lahko tudi izbo-

ljšamo izkoristek ogrevanja hiše.

13. Večina ljudi še vedno meni, da je klimatska naprava velik porabnik električne energije, še zlasti pri ogrevanju. Vendar pa je klimatska naprava v prehodnih obdobjih dobrodošel in varčen način ogrevanja. Vrhunske klimatske naprave tako imenovani inverterji (inverter je posebna elektronska naprava - frekvenčni pretvornik, ki omogoča motorju povečevanje oziroma zmanjševanje moči, odvisno od trenutne potrebe) imajo vgrajeno toplotno črpalko, tako da poleg funkcije hlajenja ponujajo tudi enega od najbolj varčnih načinov ogrevanja, znižujejo stopnjo vlage v zraku ter z naprednimi tehnologijami odlično očistijo in z naravnim kisikom ter negativnimi ioni obogatijo zrak v prostoru. Takšne klimatske naprave t.i. split sistemi

imajo praviloma eno zunanjo in eno notranjo enoto (za en prostor), lahko pa imajo do 3 notranje enote (3 notranji prostori z eno zunanjo enoto). Takšne naprave (enojčki) so na trgu dosegljive že za okoli 100.000 SIT, vendar je pri nabavi zelo važno poleg cene preveriti energijski razred (priporočam A) in s tem grelno število, ki danes znaša do 4 in več (razmerje med pridobljeno in vloženo električno energijo) saj se razlika v ceni zelo hitro povrne. Za uporabo ogrevanja prostorov je rentabilna uporaba split klimatskih naprav do zunanje temperature - 5 stopinj Celzija, najsodobnejše klima naprave pa so rentabilne za uporabo ogrevanja celo do - 15 stopinj Celzija.

Lepo vas pozdravljam.

Franc Stele, univ. dipl. inž. stroj.

20 LET TUNJIŠKEGA OKTETA in NOVA ZGOŠČENKA

V letošnjem letu je Pevsko društvo TUNJIŠKI OKTET praznovalo dvajseto obletnico delovanja, ob katerem so izdali svojo prvo zgoščenko, na kateri so zbrane najlepše pesmi okteta. Ob tem lepem jubileju so pripravili jubilejni koncert, ki je bil na praznik Janeza Krstnika v naši cerkvi, ki je za izvedbo koncertov najbolj primeren kraj.

Koncert je potekal v prijetnem in prazničnem vzdušju, pevci so se nanj dobro pripravili ter se predstavili z zanimi-

vim in kakovostno izvedenim programom. Mislim, da se je prijetno vzdušje naselilo v nas vse in resnično na takih prireditvah lahko rečem, da bi si vsaj za en večer lahko vzelo čas več naših krajanov kot tudi, da bi njihova zgoščenska morala biti v vsaki hiši. Kljub temu je občinstvo napolnilo cerkev in izpeljan je bil še en jubilejni koncert. Skratka želimo si, da bi bilo poslušalcev iz naše vasi več, saj se pevci vsako leto trudijo prikazati kaj novega, kaj za vsakega

izmed nas. Program koncerta je bil sestavljen iz dveh delov, med obema deloma pa smo se žene in punce pevcev opogumile in se predstavile s kratkim vložkom ter zapele tri pesmi. S tem smo vse nemalo presenetile, saj smo se pripravile v tajnosti in nihče od občinstva tega ni pričakoval. V prvem delu so se pevci predstavili najprej s prelepimi pesmimi v čast Mariji slovenskih skladateljev. Oče naš Jožeta Leskovarja je čudovita pesem, prav tako lepo izvedena,



Slavnostni koncert

kot tudi pesmi v priredbi Jakoba Aljaža, sicer na besedilo Simona Gregorčiča, katerega sto letnico smrti se spominjamo prav letos in tudi patra Hugolina Sattnerja, ki se s svojimi deli veliko pojavlja v izboru koncertnih pesmi. V drugem delu so izzvenele

predvsem narodne pesmi v priredbah slovenskih skladateljev, izbrane so bile res najlepše pesmi, prisluhnili pa smo tudi solistoma Ani Smrtnik in Primožu Steletu.

Na jubilejnih koncertih predstavnik Javnega sklada podeli zlata, srebra in bron-

sta Gallusova priznanja za več kot 5, 15 in 25 letno prepevanje in tokrat so si to priznanje pripeli kar trije pevci: Milan, Franc in Štefan Stele. Čestitamo! Podelil jih je predsednik Območne enote v Kamniku gospod Tone Ftičar. Predsednik Janez Golob, ki se



Žene pevcev Tunjiškega okteta so požele še prav dolg aplavz.

mu moramo še prav posebej zahvaliti za ves trud, se je ob tem lepo zahvalil vsem, ki so kakor koli prispevali k delovanju okteta, posebej pa umetniški vodji prof. Ani Smrtnik, ki se je po koncertu od okteta poslovila, saj je razdalja sedaj veliko večja in je postala mamica dveh sinov. Ob tem se je predsednik spomnil tudi na prof. Olgo Stele, ki je z oktetom pričela kot umetniški vodja in name za skrb, ki jo ima vsako registrirano društvo pri oddajanju raznih poročil. Sledile so čestitke in zahvale ostalih zborov in predstavnikov in izzvenel je še en koncert, ki nam bo ostal v prelepem spominu. Na jubilejnem koncertu so nastopili naslednji pevci:

- 1. tenor: Janez Plevel in Janez Golob,
- 2. tenor: Štefan Stele in Ciril Vinšek,
- bariton: Primož Stele in Tomaž Stele in
- 2. bas: Franc Stele in Milan Stele.

Kot smo že omenili, smo ob jubileju pripravili tudi zloženko, v kateri smo na kratko

predstavili delovanje okteta v dvajsetih letih, ob tem pa je spregovorila tudi umetniški vodja Ana Smrtnik, ki je zapisala, da »... nas pesem združuje in je tista sila, ki nas kot magnet povezuje v skupini. Učimo se sprejemati drug drugega z vsemi dobrimi in slabimi lastnostmi, se spodbujamo in skupno muziciramo. Petje budi in krepi v človeku čut za lepoto, ki je ena največjih vrednot. Hvala pevcem okteta za vsa ta čudovita leta prijateljstva in skupnega prepevanja.« Olga Stele je zapisala, » ... da jim premalokrat izrečemo besedo HVALA. Besedo, ki je vsekakor preskromna za izraz tega, kar ob njihovi pesmi čutimo in tako vam ob vašem jubileju izrekamo: hvala za čudovite pesmi, ki prihajajo iz vaših grl, ki jih zlivate v čudovito harmonijo; hvala za pesmi, ki bogatijo ljudi okoli nas in nenazadnje, hvala za vaš čas, ki ga nesebično razdajate, ko poje te ob najrazličnejših priložnostih: slavjih, pogrebih. Predsednik Janez Golob pravi, da ima pregovor »Kdor poje, sla-

bo ne misli« precej širši in globlji pomen kot pa se v misli zazdi in: »V teh letih smo skupaj preživeli veliko lepega in na koncu lahko rečem, da je biti pevec take skupine nekaj lepega.« Predsednik KS Valentin Zobavnik pravi: »Ponosni smo tudi zato, ker to svojo plemenito poslanstvo prenašajo naprej v kraje, kjer je pesem zamrla ali utihnila. Morda oktet prav to spoznanje sili k neutrudnemu delu naprej. Želimo, da se zaradi njihovega petja še več ljudem naseli mir v dušo in da jim vrne ukradene lepote, ki jo nudi slovenska pesem. TUNJŠKEMU OKETU HVALA ZA 20 LET LEPEGA PETJA.«

Ker o njihovem delovanju v preteklih letih vsako leto pišemo v Tunjškem glasu, kaj vse so počeli, ne bomo pisali, prav pa je, da vemo, da so in še pojejo na številnih prireditvah izven kraja. Oktetu želim še veliko dobrih koncertov, volje, vztrajnosti, uspehov in dobrih želja v prihodnje.

Cilka Plevel



Pevci okteta vseh dvajset let nastopajo tudi na krajevnih prireditvah.

Dominik Stele

je na 3. mednarodnem tekmovanju pihalcev v Požarevcu osvojil 100 točk in naziv laureat, kar pomeni absolutni zmagovalec v svoji starostni kategoriji

Dominik Stele je kot prvi učenec Glasbene šole Domžale dobil nagrado absolutnega zmagovalca – in s tem naziv Laureat na mednarodnih tekmovanjih učencev glasbenih šol.

Glasbena šola Stevan Mokranjac iz Požarevca v Srbiji je v času od 26. do 29. aprila 2006 že tretjič organizirala mednarodno tekmovanje pihalcev - učencev glasbenih šol. Tega tekmovanja se udeležujejo učenci glasbenih šol iz držav bivše Jugoslavije in seveda tudi iz Slovenije.

Letos se je tega tekmovanja udeležilo tudi več učencev iz Glasbene šole Domžale, katero obiskuje tudi Dominik Stele. Dominik je v šolskem letu 2005/2006 obiskoval tretji razred klarineta. Njegov učitelj je g. Karel Leskovec, na tekmovanju pa ga je na klavirju spremljala korepetitorka Martina Golob Bohte.

Dominika sem na poti v Srbijo spremljal tudi sam. Poleg učitelja, Karla Leskovca, so na tekmovanje potovali še trije njegovi učenci: Zala Pezdirc, Maja Keržič in Mirko Grad. Majin oče Miha, Zalin oče Andrej ter obe korepetitorki Martina Golob Bohte in Romana Bizjak Saje.

Na pot smo se odpravili 25. aprila zvečer. Do Ljubljane naju je peljala žena Olga, zatem smo z vlakom potovali do Beograda, od koder smo pot do Požarevca nadaljevali z avtobusom. Po nastanitvi v hotelu Dunav, smo že prvi dan spremljali del tekmovanja.

Vsi štirje klarinetisti (Maja, Zala, Mirko in Dominik) so imeli popoldne skupaj s korepetitorkama daljšo generalko pred tekmovanjem, ki je sledil naslednji dan. Ta čas med vajo pa smo očetje izkoristili za krajši ogled mesta in trgovin v Požarevcu.

26. aprila so imeli učenci tekmovalni nastop, najbolj pa je uspel Dominiku, ki je odigral obe skladbi brezhibno in v svoji kategoriji, kjer je nastopalo 23 tekmovalcev (kategorije so razdeljene glede na starost učencev) osvojil zlato plaketo in žlahtni naslov »Laureat«. Ta naslov doseže lahko samo tekmovalec, ki osvoji absolutno število točk t.j. vseh 100.

V času Dominikovega nastopa, moram priznati, sem imel kot oče takšno tremo, kot jo do sedaj verjetno še nisem občutil. Med tekmovalnim nastopom sem sedel v bližini ocenjevalne komisije.

Takoj po njegovem nastopu sem slišal besedo predsednika komisije, ki je polglasno izrekel besedo »bravo«.

Dominikov uspeh je dal zagon še ostalim trem učencem, saj sta Maja Keržič s 94,33 točk in Zala Pezdirc s 95,33 točkami osvojili zlato plaketo, Mirko Grad pa s 87 točkami srebrno.

Kot zanimivost naj omenim, da smo 27. aprila obiskali grob Slobodana Miloševića, ki je dober mesec prej umrl v Haagu in je pokopan v Požarevcu.

Ob vrnitvi in velikem uspehu naših otrok so mamice, ki so ostale doma, pripravile vsem nam prisrčen sprejem in nas povabile na za tekmovalce pripravljeno slavnostno torto in šampanjec. Tako smo proslavile še vse družine skupaj, obenem smo se zahvalili tudi vsem učiteljem za njihov trud.

Franc Stele



Dominik med svojim nastopom

PETI JE LEPO, ZMAGOVATI ŠE LEPŠE

Ker smo z Mešanim pevskim zborom Cantemus v iztekajočem se letu dosegli nekaj vrhunskih rezultatov in ker smo z njim slavili štirje pevci iz Tunjic (poleg mene še Silvo Lipovšek, Urška Jeran in Marjeta Kočar), je prav, da nekaj besed namenimo tudi tem dosežkom. Do letošnje sezone smo svoj tempo iz leta v leto stopnjevali in tako smo pričeli tekrovati tudi na mednarodni ravni. V preteklem letu smo kot največji dosežek zboru zabeležili odlično drugo mesto v avstrijskem Spittalu v izjemno močni konkurenci, kjer smo bili izbrani kot edini slovenski zbor, v izboru pa je bilo izbranih le 11 zborov iz celega sveta. Tako smo se v letošnjem letu prijaviili na že 8. mednarodno zborovsko tekmovanje Maribor 2006, kjer smo sploh prvič dobili

možnost in se pomerili s tujimi zbori na slovenskih tleh. Poudariti je treba, da je izjemno velik uspeh že to, da si na tako tekmovanje sploh izbran, tako o uvrstitvah sploh nismo razmišljali, ampak le pripraviti se kar najbolje. Tu se pokažejo tudi izkušnje, saj o uvrstitvi odloča vsaka malenkost. To mednarodno tekmovanje je postreglo z visoko kvaliteto nastopajočih zborov, ki se stopnjuje z vsakim tekmovanjem in kjer organizatorji izberejo le 12 zborov, tokrat iz devetih različnih držav: Švedske, Latvije, Poljske, Srbije, Italije, Estonije, Španije, Velike Britanije in Slovenije. Tekmovanje je potekalo tri dni: v petek smo se predstavili z ljudskimi pesmimi, ki ni štelu za tekmovanje, v soboto pa smo se v dopoldanskem delu najprej predstavili z ob-

veznim programom, zvečer pa še s prostim. Le najboljših pet (povprečje obeh nastopov) se je uvrstilo na nedeljsko tekmovanje za veliko nagrado (Grand prix) in sicer smo se v finale uvrstili: Akademski pevski zbor Tone Tomšič Študentske organizacije Univerze v Ljubljani, Ljubljana Slovenija, Mešani pevski zbor Cantemus, Kamnik, Slovenija, Mešani zbor Latvijske akademije za glasbo, Riga, Latvija, Komorni zbor Oñatiko Ganbara Abesbatza, Oñati (Gipuzkoa), Baskija, Španija in Voces Cantabiles, Finchampstead, Berkshire, Velika Britanija. Treba je bilo zdržati in še enkrat dati vse od sebe. Program je bil zahteven in ni dopuščal nobenih napak, tekmovanje je tokrat prenašal le radio Slovenija in smo si ga lahko večkrat



Zbor Cantemus je v Mariboru slavil zmago.

ogledali v posnetkih tudi na TV Slovenija. In sanjski rezultati: absolutni zmagovalec tekmovanja je bil Mešani zbor Latvijske akademije za glasbo, drugo mesto je šlo zboru iz Velike Britanije Voces Cantabiles, na tretje mesto pa je žirija postavila nas, Mešani pevski zbor Cantemus iz Kamnika. Prejeli smo tudi nagrado za najboljši slovenski zbor, ki jo je podelil Javni sklad RS za kulturne dejavnosti. Sebastjan pa se lahko pohvali še z nagrado dirigentu za najboljšo izvedbo sodobne

slovenske skladbe. Brez neumornega Sebastjana Vrhovnika nam to ne bi uspelo, zahvala gre v prvi vrsti njemu.

V juniju smo se podali na še eno mednarodno tekmovanje in sicer na mednarodno tekmovanje v nemški Mernes (v bližini Frankfurta), kjer pa smo prvič v zgodovini zbora okusili slast zmagovalca in tako kronali našo najboljšo sezono v zgodovini zbora kot tudi zborovstva na kamniškem. Odmevni koncert je bil še julija v avstrijskem St. Paulu, ki ga je prenašala tudi avstrijska

ORF. Vsega lepega pa je enkrat konec. Sebastjan je dirigentsko palico predal na zborovodskemu seminarju in zaključnem koncertu konec septembra. Zbor bo poskušal kakovostno raven ohraniti, kar pa bo vse prej kot lahko delo in verjetno težko dosegljivo. Cantemus gre naprej. Seveda pa moram še posebej omeniti Marjeto Kočar, ki je bila ves čas desna roka Sebastjanu in je vodila korepeticije in ga nadomeščala v njegovi odsotnosti.

Cilka Plevel



Zbor Cantemus je v Mariboru slavil zmago.

KULTURNI KOTIČEK – CERKEV SV. ANE

Leto je spet naokoli in tudi v tem letu so vsi, ki so le želeli obiskati kakšno prireditev, to lahko storili doma ali v bližnji okolici. Že na začetku leta v božičnem času so nas obiskale pevke Ženskega pevskega

zbora Petrol iz Ljubljane in nam pričarale koncert s prav posebno izbranimi pesmimi za božični čas, ki so njihovo izvorno delo. Gre za zbor, ki se uvršča med najboljše ženske zборе in bo v naslednjem letu

praznoval 30-letnico delovanja, nato pa so nam nekaj pesmi zapele še pevke ženskega pevskega zbora Solidarnost pod vodstvom Marjete Kočar.

Vsekakor pa smo imeli v tem letu dve zelo pomembni



Pevke Ženskega pevskega zbora Petrol ob jaslicah

in tudi odmevni prireditvi. To sta jubilejni koncert ob 20-letnici delovanja domačega Tunjiškega okteta in igra o Petru Pavlu Glavarju ob 240-letnici njegove smrti, ki jo je uprizorilo Kulturno društva France Stele. O teh dveh prireditvah pišemo posebej.

Tudi med mladimi jih je vse več, ki se ukvarjajo z glasbo. Že na prireditvi ob praznovanju 40-letnice naše šole so nas zabavali mladi Prvomajčani z Nino, Alešem, Matejem in Juratom, ki so svoj tempo stopnjevali do veselice, ki jo je tokrat organiziralo Športno društvo in predstavilo vse tunjiške športnike, zaplesale pa so nam vedno bolj uveljavljena plesna skupina Štupi in mlajše punce, ki jih uri Urša Vinšek. Mislim, da smo bili vsi ponosni, da so se mladi opogumili in pokazali, da na-

nje tudi v prihodnosti lahko računamo.

SREČANJE OKTETOV

Tudi v letošnjem letu smo v prelepi majski nedelji skupaj s Krajevno skupnostjo organizirali prireditev Srečanje oktetov z naslovom Pozdrav Mariji. Zasedba pevskih sestavov je bila tudi tokrat zelo zanimiva in ta prireditev je bila vredna ogleda. Obiskali so jo številni ljubitelji lepega petja, doma jih na žalost prav veliko nimamo. Prisluhnili smo sedmim vokalnim skupinam in sicer: Vokalni skupini Storič, Oktetu Šenturška gora, Pirnat Quartetu, Kamniškim kolednikom, Oktetu bratov Pirnat, Mešani pevski skupini dr. Franceta Prešerna Žirovnica in letošnjim jubilantom -

domačemu Tunjiškemu oktetu. Letos je prvič pri nas nastopil oktet iz sosednje Šenturške gore. Šenturški oktet je pod takšnim imenom že deloval pred približno petintridesetimi leti, tudi takrat so se zbrali fantje in možje s Šenturške gore in okolice. V novi zasedbi oktet deluje od maja 2004. Vsako leto v decembru izvedejo samostojni koncert v dvorani na Šenturški gori, letos pa so povabili tudi naš Tunjiški oktet. Prepevajo slovenske narodne in umetne pesmi, vsi člani pa so tudi člani cerkvenega pevskega zbora Simon Robič, podobno kot pevci domačega okteta. To sodelovanje res pristrčno pozdravljamo. Prvič so bili na tem srečanju tudi Kamniški koledniki, ki prepevajo že sedemnajst let, to je glasbeni sestav dveh nizkih glasov ob



Marjeta je letos diplomirala na Ljubljanski glasbeni akademiji. Čestitamo!

spremljavi citer, ki je ponesel pesem tu in onstran meja, pa tja do Južne Amerike, Avstralije, Kanade, ZDA, Švedske in Anglije. Oba pevca, Rok Lap bas in Janez Majcenovič baritone, sta se za več desetletij vrasla v stopetnajst letno zgodovino prvega slovenskega pevskega društva LIRA. Večino teh pesmi so posneli na pet avdio kaset in eno zgoščenko. To prireditev je finančno podprla tudi Občina Kamnik, saj je prireditev postala tradicionalna in zelo odmevna izvena meja naše občine, pevci pa so si z njo že odprli marsikatera vrata.

Pa še to:

V letošnjem letu se tudi spominjamo 250-letnice rojstva največjega glasbenika vseh časov, Wolfganga Amadeusa Mozarta, avstrijskega skladatelja. Rodil se je 27. januarja 1756 in umrl 5. decem-

bra leta 1791 in mu ob tej priložnosti namenjam nekaj besed.

»Ne znam pisati poetično; nisem pesnik. Besed ne znam razvrščati tako umetelno, da bi dajale sence in svetlobo; nisem slikar. Niti ne znam izražati svojega prepričanja in misli s kazanjem in s pantomimo; nisem plesalec. Znam pa to s toni; sem glasbenik,« je dejal Mozart. Tako se je svojega poslanstva zavedal sam. Mozartova glasba ne potrebuje posebnih nagovorov, da bi jo lahko občudovali in začutili. Njegova glasba govori iz preteklosti za večnost, priča o skladateljevem času in hkrati razkriva našo sedanjost, razvema domišljijo in postavlja nova vprašanja, podira pregrade med ljubitelji in poznavalci, odpira srce in razgalja dušo. Mozart – največji genij v človeški zgodovini nas nagovarja z glasbo samo.

Prav božični čas, ki prihaja, je najlepši čas v letu. Preživimo ga čim lepše v krogu svojih najdražjih, hkrati pa si vzemimo čas in obiščimo kakšen lep koncert ali prireditev.

VSE DOBRO!

Cilka Plevel

»Nihče ni bolj suženj kot tisti, ki misli, da je svoboden, pa ni.«

Johann Wolfgang von Goethe

Pot

»Kadar veste, kam ste namenjeni, vam tega ni potrebno opravičevati pred drugimi.«

Neznan avtor

IZ ŠOLSKE KRONIKE

Septembra je šola spet zaživila polepšana in prenovljena. Radi smo se vrnili vanjo, saj smo se med počitnicami odpočili in si nabrali energijo za delo.

V šolskem letu 2006/07 obiskuje tunjško šolo 28 učencev. Prvošolcev je 6 in oblikujejo samostojni oddelek pod vodstvom učiteljice Jane Stare. Druga dva oddelka sta kombinirana. V kombinaciji drugega in tretjega razreda je 11 učencev. Do decembra je učence poučevala učiteljica Jelka Vrhovnik, od decembra dalje pa jo je nadomestila učiteljica Špela Grkman.

V kombinaciji četrtega razreda osemletke in četrtega razreda devetletke pa poučuje učiteljica Metka Mestek. V šolo prihaja tudi učiteljica Moj-

ca Gabrič, ki poučuje angleščino. Specialna pedagoginja Danila Hrovat pomaga učencem s posebnimi potrebami. Logopedinja Vera Susman nudi pomoč pri pravilnem oblikovanju glasov. 21 učencev obiskuje oddelek podaljšanega bivanja pod vodstvom učitelja Jožeta Ramute. Poleg sprostitev dejavnosti napišejo domače naloge ter koristno preživljajo svoj prosti čas. Medicinska sestra Sandra Kešpert nas mesečno obiskuje ter spodbuja otroke k vsakodnevni skrbi za zobe. Pevski zbor vodi Marjeta Kočar. Učenci lahko obiskujejo tudi ustvarjalne delavnice in angleške urice. Enkrat tedensko potekajo v šoli cicibanove urice, ki jih vodi vzgojiteljica Simona Ftičar.

Šolsko knjižnico vodi Ivanka Učakar. Za malico in delitev kosila pa poskrbi kuharica Marinka Torkar.

Življenje, ki ga živimo je za večino od nas zelo stresno. Živeti med ljudmi, pomeni prilagajati svoje življenje življenjem drugih in jih sprejemati takšne kot so ter pričakovati, da tudi drugi nas sprejemajo takšne kakršni smo.

V šoli delamo z roko v roki učitelji, učenci in starši. Dobro se počutimo, če nam naloge uspevajo in pridemo do zastavljenih ciljev. Prijeten je občutek, saj si med seboj lahko pomagamo. S skupnimi močmi zmoremo veliko.

**VSEM ŽELIM ZDRAVO,
SREČNO IN ZADOVOLJNO
NOVO LETO,
KI NAJ NAM PRINESE
VELIKO LEPEGA.**

Metka

40-LETNICA PODRUŽNIČNE ŠOLE TUNJICE

Že 41 let stoji »sredi polja jasen grad«, kot je novo šolsko stavbo poimenoval Franc Svetelj ob otvoritvi šole 22. 12. 1965. Učitelji in učenci pa smo preteklo šolsko leto posvetili njeni 40-letnici.

Učence smo najprej seznanili s starejšo zgodovino šolstva pri nas. Decembra smo obiskali Slovenski šolski muzej v Ljubljani, kjer so učenci na lastni koži vsaj delno izkusili red in strogost gospodične učiteljice, kot so jo doživljali naši dedki in babice pri učni uri v stari učilnici.

Čez nekaj dni pa smo si pod vodstvom g. Ivana Nograška ogledali staro šolsko stavbo v Tunjicah (pri cerkvi), kjer je

pouk potekal že od leta 1859 pa do 1965.

Ko smo spoznali starejšo zgodovino, smo se lotili novejših, samo štiridesetletne zgodbe naše šole. Pobrskali smo po spominih staršev, učiteljev in nekaterih drugih Tunjčanov, ki smo dan za dnem odpirali njena vrata. Veliko smo tudi likovno ustvarjali, tako da je v mnogih zanimivih likovnih tehnikah nastala značilna podoba stavbe, ki krajanom v začetku ni bila všeč. Spominjala jih je na kozolec.

Spomladi pa se je napetost začela stopnjevati, saj se je bližal mesec junij, dela pa je bilo še veliko: obnovitev šol-

ske stavbe, ureditev okolice šole (čistilna akcija s starši in učenci), izdaja zbornika, priprava razstave, prireditve in seveda zabave.

Stavba je bila obnovljena skoraj od glave do pete, na mnogih kritičnih točkah. Med prvomajskimi počitnicami so bile prenovljene sanitarije. Konec meseca maja je šola dobila novo streho, še azbestne salonitne plošče so zamenjale izolacijske pločevinaste Trimo plošče. Sledila je težko pričakovana zamenjava oken, skozi katera je neprestano prihajal svež zrak. Zadnja je na novo preobleko čakala še avla. Dela so bila končana tik pred zdajci, zadnji



Manca in Anže sta povezovala program. Pozdravni govor je imela upraviteljica podružnice ga. Metka Mestek



Škrjančki so zapeli pod vodstvom Metke Kočar

dan. V času obnove smo imeli pouk »nemoteno« kar v šoli, v zadnjih dveh tednih pa smo se morali preseliti v gasilski dom – še dobro, da imamo tako dobre sosede.

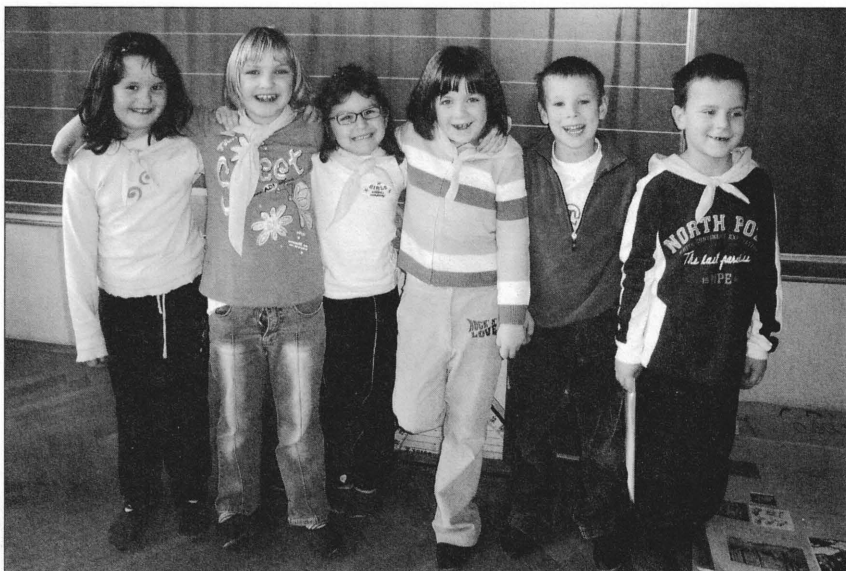
Obenem smo pripravljali razstavo, katero je stilno oblikovala učiteljica Mojca Antonin. Črni, beli, oker,... metulj-

čki v eni učilnici so nas vodili skozi začetek zgodbe nove šole s sliko, besedo, predmeti in likovnimi izdelki. Metuljčki v pastelnih barvah v avli so povezali slike mnogih generacij otrok, katerim je bila ta majhna, lepa šola odskočna deska v življenje. Generacija učencev, učiteljev in kuharice

v šolskem letu 2005/06 je pod mentorstvom kiparke Tatjane Hlačer ustvarila zanimivo spominsko ploščo ob 40-letnici: »Zapisi v glini«, ki krasi avlo. Mavrični metuljčki pa so poleteli v drugo učilnico med utrinke iz novodobnega pouka in dejavnosti. Kar veliko lepih uspehov (dramski nastopi, pevske revije, tekmovanja, natečaji, projekti...) smo že dosegli. (Res drži Pavčkova misel: »Tudi majhno je lepo.«)

Izdali smo priložnostni zbornik ob 40. obletnici otvoritve nove šole v Tunjicah z naslovom Stoji (nova) učilna zidana, za katerega so se najbolj trudili Metka Mestek, Ivanka Učakar in Janez Bergant.

Zaključek in predstavitev truda učiteljev in mnogih sodelavcev je bila v petek, 9. junija 2006. Na igrišču pod šolo ste si lahko ogledali obsežno kulturno prireditev. V kulturnem programu, ki sta ga povezovala Manca Vrhovnik in Anže Slana, je nastopilo KD dr. Franceta Steleta pod vodstvom Ane Stele z učno uro iz časov naše mladosti in sodobno različico. Nastopali so tudi naši pevci Škrjančki z Marjeto Kočar, Katja in Rok sta prebrala kroniko šole, cicibani z Alenko Jevšnik so predstavili prstne igre in otroške pesmice, pet plesnih parov šolarjev je zaplesalo ljudske plesne pod mentorstvom Tamare Bračič, pesmi učencev pa sta recitirala Jure in Miha. Pel vam je tudi Združeni komorni pevski zbor staršev in učiteljic OŠ Frana Albrehta ter Tunjiški oktet. Nastopila je plesna skupina Vaške frajle pod vodstvom Urše Vinšek in Štupice z Barbaro Štupar (Berlec). Slavnostne govore so



Letošnji prvošolčki



Zbor učiteljic matične in podružničnih šol Frana Albrehta

imeli vodja podružnice Metka Mestek, ravnatelj Rafko Lah, župan Tone Smolnikar in predsednik KS Tunjice Zdravko Zabavnik.

Mislím, da dovolj kvaliteten celo zelo uspešno prireditve, ste si ogledali izza pogrnjenih miz, narodne noše pa kar iz neposredne bližine odra, kjer ste se lahko zabavali še dolge ure z mladim Tunjskim ansamblom Prvomajčani. S pomočjo staršev smo pripravili srečelov, manjkal pa ni niti ognjemet, kot pika na i.

V imenu kolektiva šole Tunjice se zahvaljujem že vsem omenjenim pa tudi postavljalcem mlajev, pridnim dekletom in ženam, ki so spletle kite in s pečovom poskrbele za pogostitev, očetom za pripravo prireditvenega prostora in vsem, ki ste si kljub košnji, vzeli čas in praznovali z nami. Sicer pa se kmalu vidimo na še pomembnejši prireditvi ob 150-letnici šolstva v Tunjicah.

Jelka Vrhovnik

KAKO ČISTI SMO?

(Čisti tako in drugače, predvsem pa z ekološke plati)

Naša dolžnost, naloga učiteljev je med drugim otroke naučiti, kako in zakaj skrbeti za okolje, za »zdravje Zemlje«, za svoje zdravje, kaj škoduje zdravju, kaj onesnažuje našo lepo domovino. To vestno opravljamo in otroci te teme brez težav osvajajo. Pri teh urah prizadevno sodelujejo, saj kar veliko že vedo. Predvsem znajo povedati sto in en primer o (ne)skrbi za njihovo bližnje okolje.

Kako pa to znanje uporabljajo? Ga, dokler jih nadzorujemo in opozarjamo. Samo pokukajte v učilnice h košu za smeti. Marsikomu se preveč mudi, da bi papirček vrgel v koš, ali pa samo slabo cilja na koš, pa se mu zgrešenega meta ne ljubi ponoviti. Misli si, pa saj me ni nihče opazil v tej gneči. In učiteljica spet pridi ga in opozarja..., a zdi se, da vse zaman. Čez nekaj ur spet smeti okrog koša. Kaj otroke to nič ne moti? Ali doma tudi mečejo mimo koša? Seveda ne! Doma bolj skrbijo za čisto-

čo. Ko pa gremo na izlet ali pohod, pa spet »ponesreči« padajo ovitki priboljškov na tla. Se vam to dogaja tudi na družinskih pohodih?

Še bolj se bomo morali truditi za vzgojo naših otrok, pa ne samo učitelji v šoli. Kako? Dokler se bodo otroci zgražali nad praznimi cigaretnimi škatlicami in pločevinkami od piva ob cestah (le teh niso odvrgli otroci), nam ne bo uspelo. Pa ne mislim samo na pobiranje smeti – za tem se skriva še mnogo več. Ta odgovornost, vestnost, skrb za okolje raste z otroci. Sedaj samo opazujejo in se učijo, kako ravnamo odrasli: kako ločujemo smeti,

kam odvržemo (ali zbiramo) nevarne odpadke, kako varčni smo s čistili in praški, kaj požigamo v peči ali na vrtu, kako pogosto uporabljamo avto, kam zlivamo precvrto olje...

En učenec je pri uri spoznavanja okolja, namenjeni varovanju okolja, samozavestno povedal: »Moja mami olje spravi in ga drugič spet uporabi za pohanje.« Ja, pridna, varčna mamica, ampak... Joj, draga mamica, sploh veš, kako strupeno je precvrto olje za naše telo, pa tudi za naravo. Spada med nevarne snovi in ga moramo zbirati ločeno. Še bolje pa bo, če se bomo izogi-

bali pogostemu cvrtju krompirčka, zrezkov, krofov... Pa če je tako dobro! Je, ampak samo okusno, ne pa zdravo.

No, pa res kaj naredite zase in za okolje, četudi nimate majhnih otrok, so pa le-ti kje v bližini.

Pometimo najprej vsak pred svojim pragom, pa ne bo treba še pred sosedovim, ker to ni tako prijetno delo, kajne? To veste predvsem tisti redki Tunjičani, ki ste si na lepo spomladansko soboto, 22. aprila, vzeli nekaj ur časa in prišli na čistilno akcijo, ki jo je organizirala Krajevna skupnost Tunjice. Tudi učitelji in nekaj pridnih učencev, neka-

teri celo s starši, smo pomagali po svojih močeh. Letos smo se lotili obrežij in strug Tunjščice in Knežjega potoka ter okolice cerkve (Prosvete). Prepričali smo se, da voda res vse odnese, kar ljudje vržemo vanjo, a slej ko prej se to neke zatakne in nečastno »kراسi« naravo. Pošteno smo se utrudili, umazali in zaslužili klobaso. Hvala. Pridni ste bili. Upamo, da bo drugo leto manj polnih črnih vreč.

Naj bodo Tunjice še lepše, da se bomo dobro počutili mi ter mnogi obiskovalci in rekreativci, ki hodijo k nam na svež zrak.

Jelka Vrhovnik

Čistilna akcija

Ljudje imajo radi urejeno in čisto okolico. Zato smo se zbrali pred šolo, da očistimo Tunjice. Zbralo se nas je veliko in odšli smo na delo. Dobili smo črne vrečke. Porazdelili smo se tudi v skupine. Moja skupina se je odpravila v Laniše. Dobili smo veliko stekla, pločevine, sodov in papirčkov. Po delu smo vreče dali za cesto in odšli k šoli. Gospod Zdravko, predsednik KS je pobral vse vreče in jih odpeljal na skupno odlagališče pri cerkvi. Bilo je naporno, a zabavno. Tudi naslednje čistilne akcije se bom udeležil.

Jan Černešek, 4. r./8

Ločevanje odpadkov

Tudi v Tunjicah, kjer jaz živim, imamo zbirališče za ločevanje odpadkov. To je na parkirišču pod cerkvijo. Imamo štiri zabojnike. V prvem zbiramo papir, v drugem steklo, v tretjem pa plastenke in pločevinke. V četrtem zabojniku pa so odpadki s pokopališča. Odpadke zbiramo zato, ker nekatere recikliramo. Eni odpadki so bolj nevarni za okolje, drugi manj. Najbolj nevarni odpadki za okolje so akumulatorji, baterije, razne strupene snovi (kisline, nafta, ...) in aparati, ki oddajajo sevanje. Tudi pri nas doma ločujemo odpadke. Nekatere odpeljemo v zabojnike, stare baterije pa zbiramo v škatlo in jih nato odpeljemo v Publicus ali določene trgovine, kjer imajo zbirališča starih baterij. Vsak izmed nas bi moral nekaj storiti za bolj čisto okolje.

Jure Černešek, 4.r./9

Naj se predstavim

Ime mi je Luka Hrastovec. Letos sem se preselil iz Šmarce v našo novo hišo v Lanišah. Imam sestrico Niko in bratca Bineta. Nika hodi v prvi razred, jaz pa v tretjega. Bine je še dojenček. Tukaj v Tunjicah mi je zelo všeč, ker je mir in lepa narava. Tudi v šoli mi je všeč. Vesel sem, ker smo se preselili v Laniše.

Luka Hrastovec, 3.r./9

Pika Nogavička

Letošnje šolsko leto smo se odpravili v Velenje na Pikin festival.

Pika Nogavička je bila deklica, ki je živela v vili Čira-čara in delala nenavadne reči ter imela dobre prijatelje. Zato bi ji bili mi otroci radi podobni.

Prispeli smo v Velenje. Hale so bile razporejene ob jezeru. Parkirali smo avtobus, ter počakali, da nam je naša vodička, ki je bila oblečena v Piko, razložila, kam gremo. Najprej smo šli sedet na klop-

ce, kjer smo malicali in nam je Pika razdelila ogrlice ter listke, na katerih so bile različne križanke. Polni pričakovanja smo se odpravili v veliko halo, kjer je bilo kar nekaj delavnic. Jaz sem šla v delavnico, kjer so mi druge Pike narisale pegice in mi naredile čopke, da sem bila Pika tudi jaz. S prijatelji smo se odpravili naprej, kjer sta dve gospodični delali poizkuse. Čas je hitro mineval in že smo bili v naslednjem prostoru, kjer sem gledala, kako so igrali igrice in se učili s pomočjo računalnika. Odpravili smo se še v labirint, v katerem smo se srečevali in iskali pot iz njega.

Kmalu pa smo se vsi veselili odpravili do avtobusa, kjer nas je čakala prava Pika Nogavička in nas pozdravljala. Avtobus nas je odpeljal na predstavo. Nastopajoči niso govorili, ampak so vse prikazali s plesi. V predstavi so živali prinašale slončku darila, ker je imel rojstni dan. A je bilo tudi predstave hitro konec, zato smo se odpeljali domov.

Ta dan mi je ostal v lepem spominu, saj sem doživela več zanimivih in zabavnih stvari. Če bi mogla, bi bila tudi jaz - čeprav le za dan ali dva Pika.

Katja Traven

Počitnice so super

Med počitnicami smo se z Anjo, Natašo, Katjo, Žanom in Kristjanom dogovorili, da bomo pri nas spali na senu. Dobili smo se ob devetih zvečer. Na senu smo si postlali z rjuhami, da nas ni tako pikalo. Vsak je imel s seboj svojo odejo ali spalno vrečo. Skupaj smo zbrali denar in si za večerjo naročili pico ter solato. Ko smo se najedli, smo igrali karte, osla in duraka. Da pa nismo bili žejni, smo imeli tudi sok. Kartali smo približno do enajstih. Spanec nas je premagal ob enih zjutraj. Ravno smo zaspali, ko nas je zmotilo brenčanje. Bil je sršen. Tako smo se prestrašili, da smo vsi planili ven na cesto. Ker se sršen ni bil pripravljen umakniti, smo šli potihoma mami vprašat, če lahko prespimo v hiši. Ker nam je mami dovolila, smo si vsi pošteno oddahnili. To je bila najljubša po-

čitniška dogodivščina, ki je še dolgo ne bom pozabila.

Anita Vinšek 4/8

Moja Lili

Doma imam kobilo Lili. Stara je leto in pol. Lili je svetlo rjave barve. Pozimi je njena dlaka daljša in gostejša. Na vratu in hrbtu ima črno dolgo grivo. Njen rep je dolg in košat, z njim se obrani pred žuželkami. Je čistokrvne pasme in je jezdnj konj. Živi v hlevu. Hrani se z ovsem, senom in otrobi. Vsak dan je na pašniku. Lili je zelo razvajena. Ne boji se palice, zato ker je ne tepemo. Je prijazna in rada ima, da jo božaš. Rad jo objamem, ker je prijetno topla. Pogosto jo krtačim, ker želim, da bi imela lepo grivo in dlako. Ko jo skrtačim, se njena dlaka sveti.

Lili imamo zelo radi in želimo, da bi jo lahko jahali še veliko let.

Klemen Kemperle 4/9

Športni dan

Ko smo šli proti Medvedovim, da bi pogledali zebu, smo že mislili, da ni nikogar doma. A smo se zmotili. Zada na njivi je stara mama pobirala krompir. Gospod Ivan Nograšek je vprašal, če lahko pogledamo zebu. Mama je rekla, da lahko. Šli smo jih pogledat in ugotovili, da je to azijsko govedo.

Blaž Romšak 4/9

Športni dan

V torek smo imeli športni dan. Spoznali smo polovico Tunjic. Vodil nas je Ivan Nograšek. Videli smo zebu. Pri Krtovih smo videli srnico, ki ji je ime Pikica. Gospa Marjana nam je postregla s krofi. Bili so zelo dobri.

Domen Šimenc 4/9

Šola v naravi

V ponedeljek sem komaj čakal, da bomo prišli v Savudrijo. Dobili smo delovni zvezek, nato smo se razdelili v skupine. Bili smo deveta skupina, ki se je imenovala Carji. Učitelj je bil Rok.

V torek zjutraj smo po zajtrku imeli malo pouka, potem pa že spet plavanje. Učili smo se žabico in prosto. Po kosilu smo se vozili s čolni. Zvečer smo imeli zabavo. Izbirali smo najbolj domiselne pričeške.

V sredo smo vadili kravl in se pripravljali na delfinčka. Zvečer smo igrali igre brez meja. V četrtek smo plavali za delfinčke. Dobil sem bronastega delfinčka. Zvečer smo imeli kviz.

V petek smo dobili delfinčke in odšli domov.

Rok Šimenc 4/8

Obisk pri sorodnikih

Z družino sem šla na Vače prižgati svečo. Tam sta pokopana mamičina stara starša. Nato smo obiskali sorodnike. Lepo so nas postregli. Babi nam je pripovedovala, kako potekajo dela okrog nove hiše. V novi hiši polagajo pode in ometavajo prostore. V stari leseni hiši, tam se je rodila babi, smo se dobili s teto Niko. Bilo je veselo, ker sem se igrala z Markom in Erikom in je čas kar prehitro minil.

Obisk pri sorodnikih mi je bil zelo všeč.

Nika Železnikar 4/9



LETOŠNJE POLETJE

Kot vsako leto sem tudi letošnje leto dva meseca preživel na morju, znanem avtokampu Laterna pri Poreču.

Prvi tedni so vsekakor bili malo bolj zanimivi in popostreni z raznimi aktivnostmi: plavanje, surfanje, smučanje na vodi, vožnja s tubo in »pedolini« ter različnimi čolni, ki jih premorejo starši mojih morskih prijateljev. Vreme nam je bilo v prvih dneh zelo naklonjeno tako, da smo se kmalu iz »belčkov« prelevili v »črnčke«. Po dnevnih aktiv-

nostih in dogodivščinah so sledile nočne pustolovščine. Bili smo namreč raznovrstna družba fantov in deklet moje starosti. Tako smo se lotili tudi nekaterih projektov, ki jih tudi naši starši prakticirajo na morju. To so bile začetne kulturne sposobnosti, kot so peka pic in palačink.

V mesecu avgustu pa nas je skoraj vsak dan namočil dež, tako da smo te dneve izkoristili za razne izlete, obiske in branje knjig ter revij.

Zapomnil si bom vse lepe trenutke in veseli me, da sem nekatere od njih s pripovedovanjem delil tudi z vami.

Aljoša Šček 4/8



Učna ura iz naše mladosti s sodobno tematiko.

ČAS JE DRAGOCEN

Čas, ki ga preživijo starši s svojimi otroki, je najpomembnejši čas, čas, ki zaznamuje otroka in njegovo mladost.

Za začetek bi se rada ustavila pri Kahlil Gibranu in njegovi knjigi Prerok v kateri govori o otrocih. Otroci niso naša lastnina, čeprav so z nami, pravi Kahlil Gibran. Tisto, kar jim lahko darujemo, je naša ljubezen, vendar ne moremo jim vsiliti naših misli. Otroci so edinstveni in neponovljivi, tako kot vsako človeško bitje na tem svetu, so bitja, ki imajo svoj razum in svoje misli. Otroci so kot puščica, starši pa lok iz katerega so puščice izstreljene.

Lok je tisti, ki usmeri puščico in ji v veliki meri določi tudi smer letenja. Puščico pa še vedno lahko preusmeri veter. Tako je tudi z otroki, lahko

jim pokažemo smer oziroma pot po kateri naj hodijo.

Današnjim otrokom ne primanjkuje materialnih dobrin, tisto kar potrebujejo je naš čas in ljubezen. Naučimo jih vztrajnosti in potrpežljivosti, kajti v teh dveh vrlinah je moč in modrost, s katerima lahko nato prebrodimo deročo vodo. Potrpežljivosti z drugimi in samim seboj. Da bodo znali potrpeti, da bodo vedeli, da v življenju ne dobimo vse takoj in da včasih preteče veliko vode preden lahko pridemo na svoj cilj. Ob knjigi lahko uživamo, potujemo v tuje kraje, v sanje... vse kar potrebujemo je dobra knjiga in znanje branja. Veliko težav in problemov pesti današnji čas in ljudi. Kje najti zdravilo, kje če ne v naravi, ki nas obkroža, ki ne zahteva drugega kot spoštovanje, tako kot ljudje. Nauči-

mo se spoštovati in ceniti to, kar nam je dano in naučimo otroke ceniti in spoštovati naravo, stvari in ljudi.

Starejši ljudje, se boste še spomnili časov, ko še ni bilo električne energije, zimskih večerov, ki ste jih preživeli ob oziroma na peči, ob ličkanju koruze v krogu celotne družine. To niso bili lahki časi, časi v katerih je bilo veliko materialnih dobrin, bil je pa to čas, v katerem so si ljudje vzeli čas za ljudi, se zbrali skupaj in si pomagali.

Čas za pogovor, za branje, za pomoč drug drugemu, za skupno kosilo ali večerjo, za kratek sprehod, vsak dan en trenutek, en pogled ali vsaj en poljub namenimo otrokom in jim pomagajmo, da bodo z našo pomočjo gradili boljši in prijetnejši svet.

Vzemimo si čas za naše otroke, da si bodo tudi oni nekoč vzeli čas za nas.

Jana Stare

Novoletne želje drugo in tretješolcev

Želim si:

- da bi imeli vsi otroci na svetu dovolj hrane. (Kristjan, 3. r.)
- naj bo mir na zemlji. (Miha, 3. r.)
- da bi vsak otrok imel svojo igračo. (Luka Zobavnik, 3. r.)
- da ima vsak svoj dom. (Jan, 3. r.)
- da bi vsi imeli svojo obutev. (Gašper, 3. r.)
- da bi se vsi igrali in se med seboj ne bi prepirali. (Katarina, 2. r.)
- da bi imeli veliko sadja. (Luka Vrhovnik, 2. r.)
- da bi vsi na svetu imeli oblačila. (Zala, 3. r.)
- da bi imeli vsi radi živali. (Rok, 2. r.)
- da bi bilo dovolj čiste vode. (Aljaž, 2. r.)

Novoletne počitnice in decembrski dobri možje

Za božič k nam pridejo sorodniki in mami skuha pojedino. Ko pojemo, postavimo jelko in jo okrasimo. Naslednje jutro odpiramo darila.

(Miha, 3. r.)

Novoletnih počitnic se zelo veselim. Želim si, da bi zapadel sneg. Rad bi si ogledal praznično okrašeno Ljubljano.

(Jan, 3. r.)

Za božič izdelujemo voščilnice, mami pa peče potico. Skupaj z mami postavljamo jaslice, Urška pa okraši smrečico.

(Aljaž, 2. r.)

Med počitnicami smo nabrali mah. Miklavžu sem napisal pismo, pospravil svojo sobo in gledal televizijo.

(Luka Vrhovnik, 2. r.)

Za božič in novo leto se večkrat srečamo s svojimi sorodniki. Veselim se daril, ki jih bo prinesel dedek Mraz. Komaj čakam, da pade sneg in upam, da bo med darili tudi računalniška igrice.

(Rok, 2. r.)

Med božičnimi prazniki bom odšla v Zreče. Tam bom uživala v plavanju in smuča-

nju. Z nami gredo tudi naši prijatelji. Novo leto bomo pričakali na prostem in imeli se bomo zelo lepo. Komaj čakam počitnice!

(Zala, 2. r.)

Ko so novoletne počitnice, gledam televizijo, igram računalniške igrice in se igram na snegu.

(Luka Zobavnik, 3. r.)

Na Miklavžev večer sem z Anito odšel v cerkev sv. Ane in si tam ogledal igrice. Ko sem se vrnil, mi je Miklavž pri babici prinesel sadje, sladkarije in denar. Preden sem šel zvečer spat, so po vasi strašili parkeljni. Pri mami pa je Miklavž prišel ponoči. Zjutraj sem pred odhodom v šolo presenečen opazil bager, sladkarije in jopo. Komaj sem ča-

kal, da se pouk konča, da sem odšel domov in se igral. Ob koncu tedna pa sem obiskal še babico na Gozdu. Tudi tam je Miklavž veliko pustil zame. Škoda, da je Miklavž samo enkrat na leto in zato komaj čakam naslednjega.

(Kristijan, 3. r.)

Na božični večer postavljamo jaslice. Sama po navadi postavim pastirce in živali. Zelo mi je všeč, ko gorijo pisane lučke na novoletni jelki.

(Katarina, 2. r.)

Miklavžu sem napisal pismo in si zaželel pikado. Naslednji dan mi je prinesel puščice za pikado, čokolade in pomaranče. Že kmalu sem se igral.

(Gašper, 3. r.)

Obiski potujoče knjižnice v Tunjicah pred osnovno šolo v prvi polovici leta 2007

ČETRTEK od 18.00 do 19.30:

- * 4. in 18. januar,
- * 1. in 15. februar,
- * 1., 15. in 29. marec,
- * 12. in 26. april,
- * 10. in 24. maj,
- * 7. junij.

Več informacij o Matični knjižnici Kamnik si lahko preberete na spletnih straneh:

www.kam.sik.si

in

www.kamniskaveronika.net.

Pridite, berimo!

Iz šutdije ki jo je nraedil nkei porfesor iz Cambirdiga izahja, da slpoh ni vžano v kaškenm vsrtnem rdeu so čkre v nkei bsedi vžano je smao, da sta pvra in zdanja čkra na praevm msetu. Na pvri pgoled igzleda zleo knofuzno vdnear je mžono kjlub tmeu barti. Rzalog je v tem, da mžogani ne brejejo vaske čkre psoebej apmak bsedo kot cleoto.

Znaimivo!

Razum sicer pomaga, vendar je prav tako tudi ovira.

Sri Aurobindo

Če zaprete vrata vsem napakam, bo tudi resnica ostala zunaj.

Tagore

Turizem v Tunjicah - realnost ali utopija?

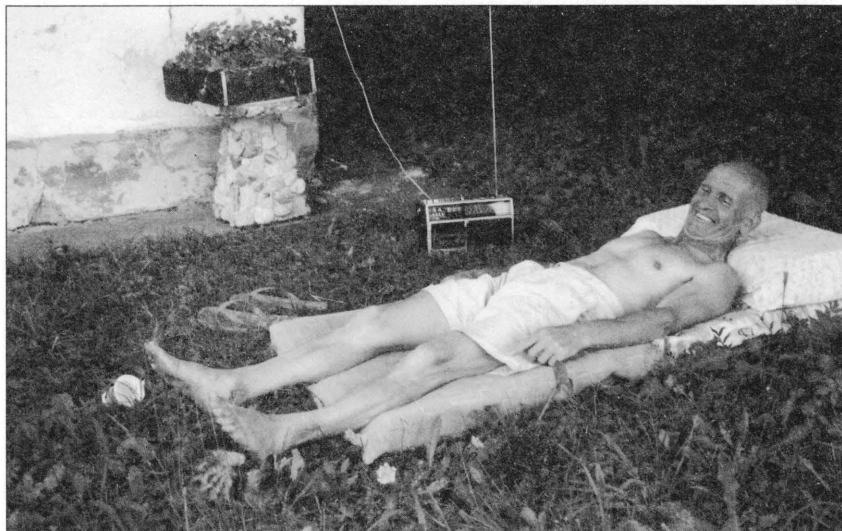
Ne morem se znebiti občutka vedoželjnosti o tem, kakšne bodo Tunjice čez 10 ali 20 let. Kajti danes se svet vrti mnogo hitreje in prav lahko se zgodi, da bo čez toliko let naša vas priznana kot prijetno turistično okolje, kjer miru željan gost poleg tega dobi še svežo in predvsem zdravo hrano. To bi bilo vsekakor tudi po duši naših ljudi. Pretirana pozidava kot alternativa turističnemu razvoju ne bi prinesla Tunjicam veliko pozitivnega, verjetno pa bi za vedno izbrisala podobo ene zadnjih idiličnih vasi.

Pred nami bodo prav kmalu tudi takšne odločitve. Leto 2007 bo tisto, v katerem se bo na novo oblikoval prostorski razvoj in če se ne bomo o teh stvareh pogovarjali ali vsaj razmišljali že zdaj, potem se nam lahko zgodi marsikaj.

Za pokušino je pred nami del dokumenta, ki je bil za podlago na zelo obiskanem predavanju v mesecu decembru na Občini Kamnik. Morda bomo kaj takega organizirali tudi v Tunjicah, seveda če bo kaj zanimanja. Naravne danosti, ki so za kaj takega potrebne, so prav v Tunjicah enkratne, toda to je samo en element, ki sam po sebi ne pomeni nič.

Kako do uspešne turistične kmetije?

Nekaj osnovnih navodil in pravil sem prepisal kar iz gradiva za predavanje. Upam, da vam bo koristilo vsaj v tem trenutku. Svetovalna služba z gospo Marto Kos na čelu je neumorna v prizadevanjih za oživitve te najčistejše gospo-



Dolfe si je uredil dopustovanje kar v senci pred domačo hišo

darske panoge, ki je obenem najhitreje rastoča panoga v svetu. Morda tudi v naši občini in kar je tudi pomembno, v Tunjicah.

Kako do uspešne turistične kmetije?

Kako se odločamo?

Zakaj se odločimo za turizem:

- potrebujemo dodaten dohodek;
- imamo proste delovne moči;
- naša hiša je velika in bi izkoristili prostor;

- imamo veselje za delo z gosti;
- živimo v lepem okolju;
- sosede že sprejemajo goste.

V kakšnem kraju živimo:

- ima urejeno komunalno infrastrukturo;
- kakšna je turistična infrastruktura;
- je privlačen za goste;
- kulturno – zgodovinske znamenitosti;
- naravne posebnosti;
- prireditve.



Tudi to je del turistične ponudbe kraja.

Ureditev kmetije za sprejem gostov:

- ohranjanje arhitekturne dediščine;
- ureditev sob;
- vzdrževanje reda in higijene;
- ureditev kmečkega dvorišča;
- skrb za varnost gostov.

Oblikovanje posebne ponudbe

Izletniški turizem:

- ponudba hrane;
- različne skupine gostov;
- dodatne aktivnosti.

Izletniki:

- domače specialitete;
- možnosti rekreacije;
- ogled kulturno zgodovinskih zanimivosti in etnoloških posebnosti;
- kulturne in zabavne prireditve.

Pohodniki, planinci:

- urejene, označene planinske in izletniške poti;
- enolončnice in domače posebnosti.

Upokojenci:

- enostavna, poceni kosila;
- možnost zabave;
- ogledi zanimivosti.

Poslovneži:

- bogata, pestra, kakovostna ponudba domače hrane in pijače;
- prijeten ambient – domačnost.

Odnos do gosta

Samo enkrat imamo priložnost za dober prvi vtis

Prvi vtis:

- dobrodošlica – napitek, simbolični prigrizek;
- predstavitev družine;
- seznanitev s hišnim redom;

- seznanitev s posebnimi željami gostov.

Gostoljubje:

- občutek gostov, da se počutijo doma;
- gostje imajo na kmetiji sogovornika;
- prijazen nasmeh gostitelja;
- drobna pozornost.

Prepričan sem, da je marsikdo že v tem trenutku sebe oziroma svojo kmetijo videl kot bodočo turistično kmetijo. Morda bo za to potrebno 10 ali 20 let, važno je, da vidimo svoj cilj. In vsak, ki kljub temu, da ne bo imel turistov pri hiši, pa bo skrbel za urejeno okolje, ta je že danes turistični delavec.

Bomo videli, kaj bomo pisali v Tunški glas čez 10 let.

Valentin Zabavnik

UTRINEK

Meseca maja je potekal VI-TA VAL, sejem in festival, ki je prvič potekal v čudovitem zelenem okolju Naravnega zdravilnega gaja Tunjice. Strokovnjaki iz različnih področij zdravega načina življenja so predavali o ekološki gradnji, zdravi pridelavi živil, sproščanju... Potekale so delavnice: ustvarjajmo z glino, rituali energijskega čiščenja prostora, energijski tretma s sproščanjem, joga...

Hkrati pa so bili tudi kulturni dogodki: nastopila je plesno-glasbena skupina Rasa Lila, prisluhnili smo petju ob kitari in gongih, duhovnim pesmim, ob ognju pa smo zaplesali v krogu.

Na prireditvi smo predstavili alternativna gibanja na področju kvalitete življenja v teoriji in praksi: duhovna gibanja, komplementarno in naravno zdravilstvo, zdravo

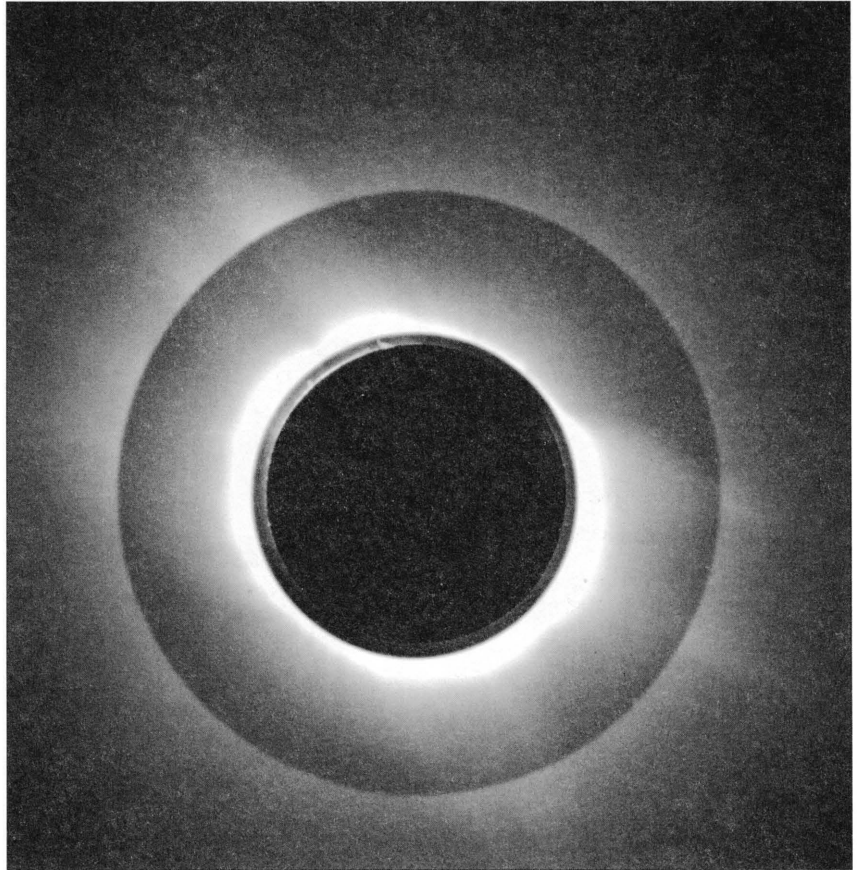
prehrano, kmetovanje in vrtičkarstvo, vzgojo in pedagogiko, umetnost; pa tudi ideje, kako uporabiti svoj prosti čas za počitnice in duhovno rast.

Katja Vrhovnik



Protuberance na »Rezmanu«

Leta postavitve observatorija Rezman pri Rezmanu astronomi ne bomo pozabili še po enem dogodku. To je bil popoln Sončev mrk leta 1999, kjer je 11. avgusta senca popolnega mrka potovala le dobrih 100 km severovzhodno od observatorija. Izkušnja je bila tako prepričljiva, da smo si opazovalci s kamniškega konca tistega popoldneva po koncu popolne faze na športnem letališču na avstrijskem koroškem rekli: »Nasvidenje v Turčiji 2006.« Tokrat je senca popolnega mrka potovala precej dlje in iz Slovenije je bilo videti le delni Sončev mrk, ker je Luna zakrila le dobro polovico Sončeve ploščice in potovanje je moralo biti precej daljše. Sam sem se odločil za potovanje, ki ga je pripravila zveza Italijanskih amaterskih astronomov, z opazovanjem mrka iz Libijske puščave, kjer je bila tudi verjetnost ugodnega vremena najbolj verjetna. Dva razloga sta bila, ki sta me prepričala, da sem izbral ne ravno najcenejšo varianto potovanja v Libijsko puščavo z veliko ladjo namenjeno križarjenju. Prvič sem si ponovno želel ogledati mrk z družino, za katero kakšna bolj »popotniška« varianta ne bi prišla v poštev. Drug razlog pa je bil, da sem na ladjo ponovno lahko vzel goro opreme za opazovanje in fotografiranje mrka (tri manjše teleskope in štiri fotoaparate), kar na potovanju z letalom ne bi bilo mogoče. Poleg posrečenega posnetka Sončeve korone narejenega ob prejšnjem mrku, sem želel dodati še kakšen uspešen posnetek po-



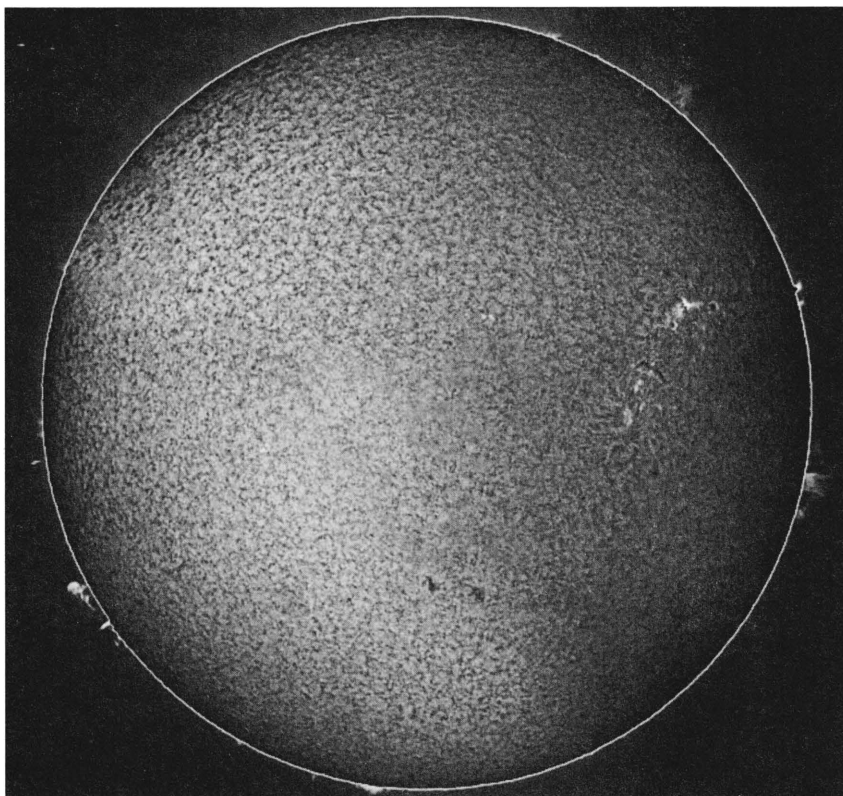
Izkušnje prinesejo tudi uspele fotografije. Kompozicija treh posnetkov z dvema različnima fotoaparatom je naredila fotografijo, iz katere so razvidne vse podrobnosti, ki jih pričara Lunino zakritje Sončevega diska: kromosfero s protuberancama, notranjo in zunanjo korono.

drobnosti bliže samemu Soncu, kromosfere in protuberanc, ki so brez dragih posebnih filtrov vidne samo ob popolnih Sončevih mrkih.

Čeprav je mrk tokrat nastopil v času najmanjše Sončeve aktivnosti, saj je bilo Sonce februarja najmanj aktivno, sta se dan pred mrkom le pojavili dve skupinici peg in opazovalci smo bili nagrajeni z vidnimi par manjšimi protuberancami in korono, ki se ob Sončevih minimumih razteza predvsem v smeri ekvatorialne ravnine. Več potnikov na ladji iz Amerike je med svojo opremo imelo tudi filtre za

opazovanje v H-alfa svetlobi, ki pa med samim mrkom ne pomenijo izboljšanja tistega, kar vidimo, saj med mrkom protuberance lahko opazujemo v naravni rožnati barvi in ne močno rdeči, kot je videti vizualno skozi H-alfa filter.

Nekaj mesecev po mrku, je opremo observatorija Rezman obogatil tudi tak kar pregrešno drag filter in smo lahko Sončeve izbruhe in podrobnosti na Sončevi površini lahko začeli opazovati bolj pogosto, saj se izbruhi dogajajo sorazmerno pogosto, mrki pa so z njimi sila redki in so bili, do komercialne izdelave



Nekaj mesecev po mrku pa je opremo na observatoriju Rezman obogatil tudi filter za opazovanje Sonca v H-alfa spektru svetlobe. Opazovanje Sončevih izbruhov protuberanc tako ne bo več omejeno le na redke popolne Sončeve mrke. Umetno obarvan mozaik dveh posnetkov s Pentaxovim refraktorjem in H-alfa filtrom je naredil Brane Vasiljevič, ki se je pred dvema letoma pridružil ekipi observatorija.

filtru dostopnim tudi amaterjem, praktično nevidni. V prihajajoči ponovni povečani Sončevi aktivnosti se torej lahko nadejamo novega poglavja o opazovanju Sončeve aktivnosti na observatoriju Rezman, kjer verjetno vsaj v fotografskem smislu opravi največ kvalitetnih opazovanj Sonca v Sloveniji. Seveda pa privlačnost opazovanja popolnega Sončevega mrka ne bo minila, saj korone drugače zaenkrat še ni moč opazovati z Zemlje, poleg tega pa mrk spremlja še množica pojavov, ki so posledica izključno popolnega mrka. Nekje v kotičku duše se tako že pojavljajo prva razmišljanja o Sibiriji 2008, ko se bo pri nas Luna navidezno komaj dotaknila Sončeve ploskvice ali celo o Kitajski 2009 s kar 6 minut trajajočo popolno fazo.

Tone Špenko

Vreme v Tunjicah v letu 2006

Vremenska postaja na astronomskem observatoriju Rezman deluje že tretje leto in imamo tako že veliko podatkov o vremenu, seveda premalo za kakšno dolgoletno statistiko, vseeno pa lahko naredimo že kar nekaj zanimivih primerjav.

Letošnje leto je bilo vremensko dokaj pestro, prvi trije meseci so bili zelo hladni, padlo je tudi kar precej snega, predvsem februarja in prese-netljivo marca.

Pomladni meseci so bili povsem povprečni oz. celo malo hladnejši od prejšnjih dveh let, zato pa je bilo vreme na splošno lepše, kar se je tu-

di poznalo pri količini opazovanj na observatoriju. Ker je opazovanje objektov na nočnem nebu možno, le v jasnem vremenu, je to dober pokazatelj vremena. Žal statistike jasnih in oblačnih dni ne vodimo, bi se pa tudi to dalo izluščiti iz podatkov tipala, ki zazna prisotnost oblakov. Tako bi lahko celo naredili statistiko oblačnih in jasnih dni, o tem bi lahko pisali v tem glasilu prihodnje leto. Vreme se je konec marca končno otoplilo, vendar je bilo še do sredine maja dokaj hladno, potem pa se je proti juniju precej segrelo. Tako smo imeli junija in julija z nekaj kratkimi presledki

dva meseca skupaj vročino s temperaturami okrog 30 stopinj, ni pa bilo ekstremno vroče. Tudi hujših neviht, kot so bile leto poprej v juliju, ni bilo. Kasneje v avgustu se je ohladilo in smo imeli dokaj hladno in deževno vreme, zato pa sta bila september in oktober veliko lepša in toplejša. Najbolj zanimivo pa je bilo to, da v novembru praktično ni bilo noči s temperaturo pod 0 stopinj Celzija. Tudi v decembru do pisanja tegale članka (danes smo 9.12.), še ni bilo temperatur pod ničlo, kar je skoraj neverjetno, a to še ni nobeno znamenje, da bo zima topla, saj se lahko kar hitro

obrbe in bomo imeli lahko sneg več kot 3 mesece. Malo čudno je predvsem to, da je decembra ponekod zrasel regrat in da je trava še vedno tako zelena kot oktobra. Res pa je, da tako veliko dni s snežno odejo, kot je bilo to lani, ko je bil sneg od konca novembra pa do praktično konca marca, letos ne more več biti.

Zanimivo je tudi to, da letošnjo jesen, razen nekaj dni v decembru, nismo imeli nizke oblačnosti, ki je tipična za ta letni čas v naših krajih. Takrat je v hribih topleje in lepše kot v dolini, posebej lepo in toplo pa je na morju in na Krasu. Tokrat je ravno obratno in je na Krasu in morju precej slabše vreme kot je bilo v notranjosti in predvsem na Štajerskem in Dolenjskem, kjer je najlepše in najtopleje. Za to je kriv močan jugozahodni veter, ki ga sicer pri nas ni toliko čutiti, precej močnejši je na morju, na Notranjskem in Štajerskem. Ta veter nosi vlažen in topel zrak poti nam, zato se na gorskih pregradah in ob morju dela megla oz. nizka oblačnost, ki pa do naših kra-

jev v glavnem izgine, preko Trojan pa je sploh ni več. Tako vreme sem opazoval v torek, ko sem se z letalom peljal iz Prage in je bilo lepo videti do kod seže pas oblakov in potrjuje moje prejšnje pisanje. Burje oz. severovzhodnika letos jeseni še ni bilo, bilo pa ga je več pozimi, predvsem januarja in februarja. Severovzhodnik je tisti veter, ki nosi nad naše kraje nizko oblačnost, na morju pa jo razpiha in takrat je tam jasno in vetrovno vreme.

Najvišja temperatura 36,0 stopinj je bila izmerjena 21. julija, najnižja pa 25. januarja in sicer -16.2 stopinje. V dneh med 23. in 28. januarjem je bilo izredno mrzlo in tudi čez dan temperatura ni prišla nad nič stopinj.

Padavin je letos precej manj kot lani – doslej je padlo 907 litrov dežja na kvadratni meter, lani v istem obdobju 1340 litrov. Res pa je, da ne moremo izmeriti snega, zato je številka višja, ker je bilo februarja in marca veliko snežnih padavin – dvakrat je padlo pol metra snega.

Najhujši veter se je zgodil letos konec oktobra, ko je zapihal severozahodnik, ki je za nekaj dni pripeljal v naše kraje mrzel zrak. Takrat je v nekaj urah odpihnilo skoraj vse listje z dreves v doline in zatišne lege. Tako vam je tistim, ki imate hiše in posestva višje na hribu, letos bilo »prizaneseno« in vam ni bilo treba grabiti in pospravljati listja, kot mi je povedala Bobnarjeva mama. Veter takrat je pihal s hitrostjo preko 60 kilometrov na uro, koliko točno ne znam oceniti, ker vremenska postaja tako hitrih sunkov ne zna izmeriti.

Vsekakor je za nami vremensko zelo zanimivo in ne navadno leto. Morda še predlog vremenskim navdušenecem – vremenske postaje so v zadnjih letih postale zelo dostopne in cenene in si jo lahko marsikdo privoščiti. Če kupite tako s priklopom na računalnik, lahko delate še različne analize in to lahko postane zanimiv hobi.

Rok Palčič

NOVO LETO

»Marsikdo je lani z veseljem slavil novo leto, a letos ga ne bo; ti si ga dočakal. Zahvali se Bogu za to. Najprej se spomni, koliko dobrega si prejel od Boga v preteklem letu. Zahvali se Bogu zato.«

Friderik Baraga

O ZAKONU

*V dvoje je zmeraj lažje živeti.
Če eden pade, ga drugi pobere.*

(malgaški pregovor)

*Mož se pogosto pritožuje nad ženo,
žena nad možem, in oba imata prav.*

(italijanski pregovor)

*Zakon ima mnogo bolečin,
vendar samski stan nima veselja.*

(Samuel Johnson)

Avtokros podira rekorde

Kadar se v Tunjicah, natančneje pri Kosirniku, tekmuje v avtokrosu, Tunjice obišče več tisoč ljubiteljev in radovednežev bencinskega športa, ki takega dogodka pač ne želijo zamuditi. Kolone avtomobilov so se letos kar dvakrat vile proti zadnjemu robu in takrat je najbolje, da parkiramo avtomobile v garažah in se posvetimo avtokrosu.

Prva dirka je bila v Tunjicah za državno prvenstvo 10. in 11. junija, vendar ni bilo samo državno prvenstvo, štela je tudi za Hrvaško in sicer se je tekmovalo za Slovenski Svigo Allianz pokal in tako so sodelovali gostje iz sosednje Hrvaške. Organizator domžalski ASC Mustang je poskrbel, da je vse teklo kot po maslu, na žalost kasneje tudi po blatu, saj nam vreme ni bilo kaj preveč naklonjeno. Vendar to pač ni v pristojnosti organizatorja, ta le poskuša dirko čim bolj regularno speljati do konca. Jasno je, da so blatne atrakcije tudi za gledalce še nekoliko bolj zanimive in ko smo pregledovali številne filmčke, ki jih je Gašper posnel, je bila prepoznavnost marsikdaj težavna. Seveda pa je za največjo atrakcijo poskrbel Tomaž Burja, ki je naredil gimnastično diagonalno salto in pristal na vseh štirih kolesih. Sobotni treningi so bili večkrat prekinjeni zaradi slabega vremena, tudi raznih zdrsov ni manjkalo, vendar obeti za nedeljo so kazali na izboljšanje vremena. Tako se



Jani Kosirnik - zmagovalec v svoji diviziji med vožnjo



Izločitev iz dirke



Kljub grozljivemu prizoru, se tekmovalcu ni zgodilo nič.

je nedeljsko tekmovanje začelo že v dopoldanskih urah z buggyi (divizija 3), ki bi ga morali izvesti že v soboto, nato so se zanimive tekme vrstile in sicer v divizijah 1, 1A in diviziji 3. Vreme je bilo tokrat tako organizatorjem kot tekmovalcem in gledalcem naklonjeno in prav uživali smo. Tudi tokrat ni manjkalo raznih prerivanj, zdrsov in tokrat je poskrbel za atrakcijo Aleš Srdar, ampak ne za salto pač pa pravi polet, ki se je končal s posledicami na njegovem dirkalniku in na zaščitni ograji. Že v gledalcih se naseli pravi adrenalin, kaj šele v tekmovalcih.

Rezultati:

Divizija 3 (buggyev):

1. **MATIJA RAKOVEC**
z rekordom proge
- SLO ASC Mustang
2. **MARKO RAVNIKAR**
- SLO AŠK KB
3. **VIGOR GRBAC**
- HRVAŠKA

Divizija 1

(vozila od 1.4 do 4.0):

1. **JANI KOSIRNIK**
- ASC MUSTANG
2. **ALBIN JERIHA**
- RT MUSTANG
3. **MILOŠ BOLTE**
- ŠK TORNADO

Divizija 1A

(vozila od 0 do 1.4):

1. **ROBERT ČULINA**
- HRVAŠKA
2. **BLAŽ MARN**
- RT MUSTANG
3. **ALEŠ ŽAKELJ**
- AMD ZVEZDA

Na koncu je sledil še superfinale, kjer imajo buggyji vse kakor prednost, to so seveda



Sendvič kros



Dvoboj buggyjev za prvo mesto

potrdili tudi rezultati, kjer so zasedli prva tri mesta in sicer: Marko Ravnikar, Matija Rakovec in Ivo Bokal.

Tekma za državno prvenstvo je potekala še v avgustu in sicer 27. avgusta.

V diviziji D1 je bil najboljši Matod Knez sledila sta mu Albin Jeriha in Jani Kosirnik. V diviziji D1A so se zvrstili Klemen Trček, Blaž Marn in Aleš Žakelj. V diviziji D3 je končni razpored ostal enak kot je bil po treningu in sicer Matija Rakovec, Marko Ravnikar in Jure Sušnik. Končni razpored v diviziji D1B je bil Dane Trček, Valter Kozlovič in zanesljivo na tretjem mestu Vojko Koželj. V točkovanju do 21 let je bil najboljši Albin Jeriha iz

divizije D1, sledili so mu Peter Kosce, Aleš Medved in Tadej Trebušak, vsi tekmovalci divizije D1A.

Žal pa je bil superfinale ne v tekmovanju s progo in na progi, ampak kdo bo prvi prispel do svojega avtomobila ali do strehe, saj se je pod Veliko planino stemnilo, v nekaj minutah je bila ploha že pri Kosirniku ter poskrbela, da se je tekmovanje zaključilo in da smo bili premočeni do kože. Zmagovalcem čestitamo in si hkrati želimo še več takih dirk, najbolj pa to, da bi se gledalci v bodoče do tja pripeljali po asfaltni cesti.

G. & C. Plevel

TUNJIŠKA NOGOMETNA LIGA



Uboga žoga, ne uboga!



Dvoboji »Stari - mladi« se bodo nadaljevali tudi prihodnje leto.

Stare domačije Rodbina Ajdovec – Zabavnik – Rezmanovi



Stara hiša v senci mogočnega oreha pred pol stoletja

Ko omenjamo priimek Ajdovec, ki se pojavlja tudi drugod na kamniškem, moramo vedeti, da izhaja z Jezerskega. Tam je še danes hiša, kjer se reče pri Rezmanu in še ne dolgo nazaj, so se pisali Ajdovec. Znano je, da so hišo postavili tik ob velikem Bornovem posestvu, na katerem so bili zaposleni kot gozdarji ali lovci tudi Rezmanovi. Ta poklic se je v rodbini Ajdovec ohranjal še veliko rodov naprej vse do današnjih dni. Lovec je tudi zadnji Ajdovec France iz Stahovice, sicer pa Rezmanov iz Godiča.

Pa pojdemo po vrsti.

Iz znanih podatkov izhaja, da je bil prvi gospodar pri Rezmanu 1780. leta rojeni Anton Ajdovec, ki je z ženo Marijo Slevac imel šest otrok. Eden od teh, Blaž, rojen leta 1820,

bi pozneje lahko prevzel posestvo, vendar je zaradi dolgogov, ki so jih morali odplačevati, bil primoran iskati zaposlitev. Odšel je drvarit v Bosno na planino Romanijo. K Rezmanu se ni več vrnil. O njem več v posebnem odstavku. Kako so dolgovi nastali, se ne ve natančno, verjetno pa pri gradnji hiše. Posestvo je tako prevzela sestra Marija, ki je kupila bratovo posestvo skupaj z Andrejem Zabavnikom – Jankovim iz Stolnika. Na ta način je pri hiši od 1879. leta priimek Zabavnik. Marija je namreč že prej živela kot dekla pri Janku v Stolniku do poroke, 12. maja 1879. Prvi dve hčeri Jožefa in Marija sta se poročili k Gmajnarju, in k Spodnjemu Naumu. Pri Rezmanu rojeni so bili: Valentin, Janez, France in Mihael,

ki je umrl star komaj 16 let. Janez, rojen leta 1885, je bil vojak v Alzaciji. Kasneje je poročil Omevčevo, imel z njo sina Jaka, vendar sta se razšla. On je odšel v Ameriko, od koder se ni več vrnil. Njun sin je končal študij in se preselil v Maribor. Kot učitelj je na kmetijski šoli predaval o sadjarstvu. Od tod priimek Zabavnik tudi v Mariboru.

France, rojen 1886. leta, je kasneje postal organist v Ljubljani. Ustvaril je družino, v kateri je edini sin študiral pravo, štiri hčere pa so skupaj z mamo živele v Trnovem. Dve sta ob koncu druge svetovne vojne odšli v London, kjer je Tončka letos umrla, Vida pa še živi.

Valentin, 1880. leta rojeni sin Marije in Andreja, je 18. februarja 1903 poročil Zvabo-



Rezmanovi pred prvo svetovno vojno. Na sliki je Valentin Zabavnik z ženo Frančiško Žvabovo z otroki in mamo Marijo rojeno Ajdovec.

vo Frančiško. V zakonu se jima je rodilo deset otrok. Najstarejši France je na svet prišel pri Žvabu. Izučil se je za zidarja in je bil znan kot neumorni organizator družabnega življenja v Tunjicah pred 2. svetovno vojno. Med vojno je odšel na avstrijsko Koroško, kjer se je poročil z Ivo Justin, predvojno šolsko upraviteljico v Tunjicah. Na Koroškem sta že v poznih letih zgradila hišo.

Naslednji rojeni so bili Frančiška, ki je kasneje živela v Mostah, Peregrina, živela je v Kamniku, Ana, ki se je poročila z bratrancem Gmajnarjevim Jankom in sta živela v Kamniku in Milka, ki je ostala doma kot hišna pomočnica 1913. leta rojenemu Stanislavu, ki je pozneje prevzel kmetijo. Za njim se je 1919. leta

rodila Ivanka, ki je zaradi nesrečnega padca s senika umrla, stara štiri leta. Ivan, rojen leta 1921, se je izučil za kovača in bil znan kot odličen telovadec in smučar, kar sta bili pred vojno dve poglavitni športni panogi v Tunjicah. Padel je kot nemški vojak pri Sevastopolu na Krimu leta 1944. Najmlajši, Matevž, se je rodil 1824. leta in bil kot nemški vojak ranjen v Franciji. Pozneje je študiral v Švici in je pozneje po vojni nekaj časa delal kot računovodja v KIK-u, kasneje pa je bil direktor Modelita (izdelava gumbov). Umrl je star komaj 39 let.

Stanislav se je 3. septembra 1950 poročil z Ivano Malež – Verovškovo. V zakonu se jima je rodilo šest otrok. Marjeta je poročena pri Sp. Dolen-

cu, ima pet otrok. Valentin, sedanji gospodar dva otroka, Gabrijela živi v Buču v Tuhinjski dolini in ima tri otroke: Jože je poročen v Stranjah, trije otroci, eden je umrl. Marta je poročena v Šmarci, ima dve hčeri in najmlajša Urška, ki je bila rojena 1969. leta, je poročena v Ljubljani in ima pet otrok.

Iz zgodovine rodbine Ajdovec je zanimiva tudi zgodba bratov Franceta, rojenega 1856. leta in dve leti mlajšega Osvalda, kateremu so rekli Ožba in je bil visok dva metra. Prvi, France, je bil nekaj časa med rokovnjači, kasneje pa se je javil v vojsko. Ker je bila stiska s pomanjkanjem vojakov, so povabili tudi dve leti mlajšega Ožba. Ta je študiral in dosegel položaj varnostnega



Rezmanovi 1956 leta, ko je bila rojena Jelka, ki sedaj živi v Tuhinjski dolini.

oficirja pri cesarju na Dunaju. Ob priliki obiskov doma v Tunjicah, tik pred prvo svetovno vojno, je pri Rezmanu za spomin pustil sabljo, pri nečakinji Mariji, pri Sp. Naumu pa več nakita. Ta nakit je dobila za doto njena hči Terezija, ki se je poročila k Martinežu. S prodajo tega nakita so lažje gradili novo hišo.

Ožba se je vrnil na Dunaj in je ob slovesu izjavil, da se bo kmalu začela prva svetovna vojna. Če bo Avstro-Ogrska zmagala, se bom v Tunjice

pripeljal s cesarjem v zlati kočiji, če pa ne, se ne vidimo več. Razplet poznamo. Iz dokumentov, ki jih je pridobil dr. Jože Dežman, direktor Arhiva novejšje zgodovine Slovenije, je razvidno, da je Ožba bil povabljen k izdelavi varnostnega načrta pri obisku prestolonaslednika princa Ferdinanda v Sarajevu. Ker mu kot odkritemu »Jugoslovenarju« niso povsem zaupali, so dali načrt narediti tudi nekemu Nemcu. Po tem načrtu je bil obisk prestolonaslednika tudi

izpeljan. Srbi so naredili atentat, ki je bil povod za 1. svetovno vojno. V tem trenutku zgodovinarji ugibajo o tem, ali ni bil načrt narejen nameoma tako, da pride do atentata. V interesu Avstro-Ogrske je bilo tudi, da se dokončno reši dostop do toplega morja. Ta mnenja sem povzel po pripovedovanju Florjana Koželja, Sp. Naumovega, ki je osebno govoril z g. Dežmanom, ko je bil še zaposlen kot zgodovinar v Kranju in je veliko dokumentov iskal prav na Dunaju, kjer je službovalo kar nekaj Slovencev. Ožba Ajdovec je bil poročen z Avstrijko. Imela sta štiri otroke.

Sedaj lahko nadaljujem že na začetku omenjeno življenjsko pot Blaža Ajdovca, rojenega 1820. leta pri Rezmanu. Bil je torej stric zgoraj opisanega Ožba. Blaž je, kot sem že omenil, za poplačilo dolgov šel drvarit v Bosno. Tja se je pozneje še večkrat vračal. Leta 1858 se je poročil z Marijo Prelesnik. Živel sta v Cesarjevi »paštli« v Bistričici. Začel je graditi leseno hišo iz tise v dolini Bele pod Orličjem (današnje Orglice). 23. marca 1860. leta rojen njun sin Jožef je bil star šest tednov, ko so se vselili v hišo. Toda na nesrečo je nekega dne v hišo vstopil lovec in se usedel na klop, ne vedoč, da je v temi tega prostora sedel ravno na malega Jožefa. Zlomil mu je nekaj reber in vsi so mislili, da otrok ne bo preživel. Pa je preživel in živel še sto let, umrl je 20. decembra 1960. leta.

Kot sem že omenil, se je Blaž vračal v Bosno drvarit in s sabo je jemal tudi Jožefa. Z zasluženim denarjem je kupil zemljo ter si postavil novo hišo 1890. leta v Godiču 1, kjer



Avtor tega prispevka v družbi še danes starejše sestrice Marjete.

se še danes reče pri Rezmanu. Jožef je bil po poklicu državni lovec v Kamniški Bistrici, saj zaradi svojih let ni bil vpoklican na fronto 1. svetovne vojne. Bil je med prvimi gorskimi reševalci in vodniki turistov pri nas. Ta poklic je prenesel tudi na sina Franceta, ki se je rodil 1902. leta in je tudi doži-

vel visoko starost. Umrl je 1994. leta. France pa je bil med prvimi organizatorji gorskega reševanja v bistriški dolini, kar je razvidno iz obsežne literature, ki je izšla v zadnjem času, predvsem v knjigi Tomaža Kočarja z naslovom Bistriški gozd.

Valentin Zabavnik



Sablja nekoč last Ožbolta Ajdovca, varnostnika pri cesarju Francu Jožefu do prve svetovne vojne, se je ohranila pri Rezmanu do danes.



Tunški prvi ansambel - tamburaši. V sredini njihova učiteljica Iva Justin.

KAKO ŽIVIJO NAŠI ROJAKI

MOJE PRVO SREČANJE S TETO ANICO

Čas neumorno teče, toliko stvari načrtujemo, si želimo, pa velikokrat ostanejo le neizpolnjene želje. Ena od mojih velikih želja, ki pa se mi je izpolnila, je bila, da se srečam s teto Anico, najstarejšo sestro mojega očeta, ki že od 15. leta dalje živi v Srbiji. O njej pravzaprav nisem vedela veliko, niti je nisem videla, zadnjič je bila namreč v Sloveniji, ko je umrl stari oče, to je bilo leta 1968, ko mi je bilo komaj dve leti in se je ne spominjam. Ker pa je bilo to srečanje zame nekaj izjemnega, sem se odločila, da ga opišem za naš časopis, saj so taka srečanja resnično prava doživetja in predvsem redka.

Vem le, da je bilo življenje mojega očeta vse prej kot z rožicami postlano, verjetno pa je bilo najhujše, kar se mu je kot tudi njegovim dvem bratom in trem sestram lahko

pripetilo, da je že kot otrok izgubil svojo mamo. To lahko razume le tisti, ki to doživi, sama še danes ne morem razumeti, kako se je kruta usoda poigrala z njimi, kaj šele dejstvom, kaj vse so morali pretrpeti, da so preživeli. Žal si v današnjih časih, v izobilju vsega ne moremo predstavljati življenja brez vode, elektrike, centralnega ogrevanja, velikih prostorov, televizije, interneta, pa česa vsega še nisem naštel. Tako se je že kot mlado dekle kmalu podala na svojo pot, odšla je v samostan, se poročila z Duškom, ki je bil dolga leta zaradi hude skleroze multiples priklenjen na posteljo. Začelo se je novo trpljenje, hkrati pa življenje za svojo družino. Rodila sta se jima dva sinova, stike pa smo ohranili le s Stevom in njegovim sinom Duškom. Stevo je uspešen predavatelj na Fakulteti za promet, Duško pa je bil aktiven športnik veslač in trenutno trenira mlade veslače.

Ker sem se v letošnjem letu večkrat odpravila v Beograd, saj je naše podjetje tam ustanovilo firmo, sem upala, da bom le našla toliko časa in se sicer v hudem tempu le srečala s teto. Na dan odprtja naše firme me je prišel Stevo iskat in odpravila sem se v dom starostnikov, kjer teta sedaj živi. Smejala sem se Stevu, saj je rekel, da jo bom takoj spoznala po čelu in res bi ga lahko primerjala s čelom mojega očeta. Tudi ona se je veselila srečanja, saj le redko koga od sorodnikov pot zanese v Beograd. Dom je zelo urejen, s koraki polnimi pričakovanja sem stopala proti sobi, kjer živi. Objameva se, po licih polzijo solze, vem in čutim, besede kar ne gredo iz ust. Še danes se tega srečanja spominjam s tako prijetno toplino, s katero me je srečanje navdalo in žal mi je bilo, da je nisem mogla deliti še z ostalimi sorodniki, predvsem pa, da tega nisem mogla sporočiti teti Pepci, ki smo jo pokopali nekaj tednov pred tem. Pa je rekla teta, nič ne vemo, koliko dolgo bomo še, zdravila ne bom več pila, kolikor časa bom, bom, tukaj pa mi ni nič hudega. Nato mi je pripovedovala o svojem življenju, svojem zdravju, opazovala sem jo in poslušala, slovenske besede so tekle tako lepo in pravilno, kot da ne bi že sedemdeset let živela v Srbiji. Govorila je, kako je v domu, kako vsi tarnajo in se pritožujejo nad vsako malenkostjo. Na njeni lepo postlani postelji je bilo veliko knjig, revij, časopisov, in pravi da najraje bere vse, kar dobi, tudi ljubezen-



Teta Anica in sin Stevo

ske romane in zelo rada vidi, če ji kaj slovenskega pride pod roke. Dobra ura, ko sem bila pri njej, je prehitro minila, saj so v domu obiski omejeni in nato sem odšla v novo stanovanje k bratrancu Stevu, kjer smo si imeli kaj povedati. Poročala sem o življenju pri nas, on o življenju v Srbiji in priznati je treba, da je življenje pri nas v primerjavi z njimi precej drugačno. Še vedno

se stavb, ki so bile bombardirane v Beogradu, še niso niti dotaknili, hkrati pa so prisotna čedalje večja vlaganja tujega kapitala. Na splošno vlada revščina in bo zagotovo trajalo, da se bodo stvari normalizirale, zaposlitev je težko dobiti. Vlada velika inflacija, tudi brezposelnost, zato je normalno, da moraš biti zelo pazljiv, da te ne oropajo in kar nekaj mojih sodelavcev je to ob-

čutilo. Sicer so ljudje precej bolj odprti, družabni, povsod smo bili toplo sprejeti, predvsem pa imajo ljudje manj denarja in seveda več časa. Lepo je bilo srečati sorodnike, upam, da se bomo še kdaj srečali, na koncu nam ostanejo spomini in poskrbimo za to, da jih bomo imeli čim več.

Cilka Plevel

MARIJA POVŠNAR – DOLENČEVA MARI

Nekako v tistem času, ko so Avseniki prvič zaigrali in zapeli tiso znano vižo »Na Roblek bom odšel, bom ljub'co s sabo vzel«, ali pa že kakšno leto prej, je Roblek Francelj prišel v dolino, se zaljubil in s sabo vzel svojo ljub'co – Dolenčevo Marico. Mlado, komaj devetnajstletno je odpehjal na svoj Roblek, visoko nad dolino Kokre. Pri Robleku se reče po domače, kjer je bil rojen njen Francelj. Kokra je najdaljša vas v Sloveniji, več kot 12 km meri v dolžino. Tudi v višino bi namerili več sto metrov. Le v širino menda ni toliko prostora, da bi godec lahko svoj meh pošteno raztegnil ali da bi časopis Delo lahko razgrnil.

Tam nekje na sredi te vasi, pri cerkvi na drugi strani reke Kokre se ozka, v strmo pobočje vsekana cesta začne strmo vzpenjati v naročje visokih gora. Že takoj na začetku poti te velika tabla opozori, da voziš na lastno odgovornost. Že skoraj bi obupal z mislijo, da si zgrešil smer, ko te kar nekajkrat lesene table s puščico opozorijo in ti kažejo, da je Roblek še naprej in višje. Kar naenkrat pa veliki gozdo-

vi ostajajo spodaj, pred teboj pa se razpre velika jasa s pašniki in proti vrhu hiša z gospodarskim poslopjem mogočne gorske kmetije. Po pobočju se pasejo krave in menda nemalokrat tudi jeleni s svojim mogočnim rogovjem. Tukaj živi, kmetuje in gospodinja tista Dolenčeva Mari, ki je rano mladost in šolska leta preživela v Tunjicah. Ko sva s Tinetom prišla na obisk, sta z možem ravno »krehlne« obirala in jih pripravljala za predelavo v šnops. Ko prvič prideš sem gor, v ta »spodnja nebesa« in se ozreš v mogočno dolino Kokre in naprej gor v skoraj kilometrske navpične stene Kalškega grebena, se ti malodane zavrti v glavi. Od tu naprej vodi samo stezica za tiste, ki so namenjeni proti dvatisočakom. 920 m nadmorske višine je tu in je najvišje ležeča kmetija v teh pobočjih. Tudi znana Suhadolnikova domačija, kjer je ta mladi gospodar Janez Marinko pred šestimi leti ustrelil ženo in njeno sestro, kasneje pa v gorah še sebe, je nekaj nižje. Čeprav se Suhadolnikovi računajo za bližnjega soseda, je do tja skoraj uro hoda. Do naj-

bližjega soseda spodaj pa imajo Roblekovi več kot 20 minut. Pri razgovoru v kuhinji sta Roblekova gospodarja povedala, da imajo okrog 150 ha veliko posestvo. Seveda so sem všteta tudi vsa gorska področja, kamor dostop skoraj ni mogoč. Preživljajo se z govedorejo in lesom. Z lesom pa pravita, da od njega ostane nekaj le, če ga sam posekaš in spraviš do ceste. Če pa to delajo drugi, od njega ne ostane kaj dosti, ker je pač teren tako zahteven.

Roblekovima so se rodili trije otroci, dva sinova in hči. Vsi so že na svojem. Dva sta odšla v dolino, starejši sin pa si je zgradil hišo poleg doma in se pripravlja skoraj prevzeti posest. Oče France je bolj rahlega zdravja. Ima težave s srcem, zato težko opravlja težka kmečka dela. Čez tri leta bosta praznovala zlato poroko in mislita, da je čas, da tamladi vzamejo vajeti v roke.

Posebno težavno je gori pozimi, ko zapade zelo veliko snega in ga je venomer treba pluziti, da se lahko pride do doline. V dolini je šola, cerkev, pošta in občina. Pa tamladi morajo v službo, celo v Škofjo Loko se vozijo vsak dan. Marica je še povedala, da

je njena mama zadnja leta živela pri njej. Bila je dalj časa na invalidskem vozičku. Umrta je 19. februarja leta 2000, stara 87 let. Prej pa je živela spodaj v dolini Kokre. Mari z možem nekajkrat na leto pride obiskat strica Jožeta, posebno še sedaj, ko je sam. Pa kakšnega pogreba svojih sorodnikov v Tunjicah se udeleži.

Ja, lepo je sem gor priti na izlet, živeti tu pa je verjetno bolj trdo, saj ni nikogar blizu, da bi ob vsakem času in potrebi priskočil na pomoč.

Marica je še naročila, da ob tej priliki prav lepo pozdravlja vse Tunjičane, ki jo še poznajo, posebno pa še svoje nekdanje sošolce. Preden sva se poslovila, nama je gospodar dal za spomin vsakemu en velik jelenov rog. Pravi, da jih jeleni vsako leto sami od-



Na Roblekovih domačiji nad dolino Kokre. Ivan, Mari in Franc.

vržejo in jim potem zrastejo novi in še večji, da ne bi kdo morda pomislil, da si jih je pridobil s krivolovom.

Med vožnjo proti dolini sva se še enkrat ustavila in si ogle-

dala s soncem obsijane močnejše gore, ki so kot kulisa postavljene nad Roblekovovo domačijo.

Ivan Nograšek

Nekaj popravkov k lanski številki Tunškega glasu

V lanski številki Tunškega glasa nam je nekaj zmede naredil tiskarski škrat. Nekaj besedila je izpustil, nekaj pomešal, nekaj pa celo dvakrat natisnil. Smo pa tudi sami naredili nekaj napak.

Med jubilarji smo izpustili 3. 3. 1915 rojeno Frančiško Nograšek, rojeno Slanovec - Grilušekovo. Lansko leto je praznovala svojo 90-letnico. Živi pa s hčerko v Črnučah.

V kroniki nesreč in tragičnih smrti v zadnjih 100 letih sem izpustil nikjer zapisan dogodek, ki se je zgodil pri

Zoklarju leta 1945. Tam so namreč ustrelili Petra Jagodica iz sv. Lenarta. Letos pa mi je prišla v roke knjiga, ki opisuje kroniko v občini Cerklje, zato iz nje povzemam nekaj podatkov:

Peter Jagodic se je rodil 30. julija 1922 na kmetiji v družini z devetimi otroki, petimi fanti in štirimi dekletimi. Pri Dolinarju v Poženku se je izučil za kovača. Vpoklicali so ga v nemško vojsko in poslali na rusko fronto. Iz strelskega jarka je pomolil nogo in ruski ostrostrelec ga je ranil. Po zdravljenju je prišel na dopust in se pridružil domo-

brancem v Cerkljah. Januarja 1945 je s patroljo prišel v Tunjice. Ko je stopil v Zoklarjevo hišo, ga je za vrati pričakal partizan in ga ustrelil v glavo. Vzel mu je brzostrelko, skočil skozi okno in po potoku Ulčnik ušel. Zoklarjev oče je moral mrtvega Petra z volovsko vprego odpeljati v Cerklje. Dneva tragedije ne morem ugotoviti. Zapisano je še, da ga je brat po vojni hotel maščevati na Veliki planini, vendar mu je žrtev pobegnila, tako da ni prišlo do še ene tragedije.

Ivan Nograšek.

POJASNILO

V lanski številki Tunškega glasa smo na strani 77 objavili sliko z večjim številom lepo oblečenih in okravatanih mož. Ker nismo mogli ugotoviti, od kod slika izhaja, smo jo podpisali »Kdo jih pozna?« Oglasil se nam je naš rojak Nande Sedušak iz Gornjega Grada in nam pojasnil, da so to Knafličevi delavci, tudi nekaj Tunjičanov, med drugimi Hribčev oče.

NEKAJ SMEŠNIH, VENDAR RESNIČNIH

Kako je Mevžarjev Aleš kruh pekel

Nekoč nam je Mevžarjev Aleš sam pripovedoval naslednjo zgodbo:

»Pri nas smo zelo zgodaj izgubili mamo, ki je umrla v začetku leta 1938, stara komaj 49 let. Ostalo nas je šest otrok z očetom, otroci smo morali nadomestiti mamo in opraviti vse delo, ki ga je prej naredila ona. Treba je bilo kuhati, krmiti prašiče in še sto del, ki jih je naredila mama. Sam sem bil tedaj star 12 let. Oče mi je naročil, naj spečem kruh. Ker sem to že prej večkrat pomagal mami, mi je to delo šlo kar dobro od rok. Zamesil sem testo, kot sem videl mamo, kako je to naredila. Zakuril sem v peči in vse je kazalo, da bo peka dobro uspela.

Ko pa sem hotel kruh dati v peč, sem pozabil, da je treba lopar posuti z moko, da se testo ne prime loparja. Meni pa se je zgodilo prav to. Kruh nikakor ni hotel z loparja, zato sem lopar obrnil naokrog in z njim toliko časa tolkel po peči, da sem z enim hlebom napolnil celo peč. Čeprav je bilo v tistem kruhu, ko se je spekel, polno pepela in je bil podoben povoženim prestam, smo ga otroci vseeno vsega pojedli. Te moje prve peke pa nisem pozabil.«

Ivan Nograšek

Kako se je pujsek Mitja sprehajal po Mengšu

Naneslo je spomladi letos, da je Mitja opravljal neka vzdrževalna dela v Ihanski prašičji farmi in tam izvedel, da prav ugodno posezonsko razprodajajo pujske za zakol. To je doma pri večerji povedal domačim. Očetu je bila ponudba takoj všeč, pa tudi mama je pripomnila, da bi se splačalo hladilno skrinjo dopolniti, pa še vse je kazalo, da bodo v kratkem v družino dobili zeta in tako bodo ena usta več za nahraniti.

Zadolžili so Mitja, naj izbere enega lepo rejenega packa, kar mu ne bo težko, če pa že dela tam doli v Ihanu.

Naslednji dan Mitja to tudi stori in pokaže med tropom najlepšo žival. Mož, zadolžen za prodajo, takoj na debeluha z velikimi črkami in z debelim flomastrom napiše »MITJA«.

Doma so vse pripravili za kolone in s klavcem so se zmenili, da bo že čakal z najboljšim nožem, da ga zakolje takoj, ko ga pripeljejo. Mama je pripela prikolico k avtu, na njej je bil kurnik za take namene, ki pa je bil nekoliko daljši od prikolice. Zadnjo stranico prikolice so zato morali pustiti doma.

V Ihanu so pujska naložili, toda nekdo je slabo zaprl vra-

ta kurnika. Ne ve se točno, kje in kako je pujsek predčasno izstopil. Tam nekje pri Mengšu. Mati se je pripeljala na domače dvorišče, kjer jo je že čakal klavec v belem predpasniku. Vzelo pa ji je sapo, ko je ugledala, da je kletka prazna in vratca odprta. Vsa panična je poklicala sina, če so prašiča sploh naložili. Medtem pa je nekdo že sporočil na Radio HIT, ki je takoj začel objavljati, da se po Mengšu sprehaja pujsek z imenom Mitja, ker tako piše na njem. Prispeli so tudi policaji, ki so z modro utripajočo lučjo opozarjali na nevarnost in žival odganjali proč od ceste. Objavo na radiu so slišali tudi na farmi v Ihanu in so takoj vedeli, za kaj gre. Nekaj jih je takoj pohitelo proti Mengšu, kjer so z zanko Mitja kmalu ujeli. Predali so ga usodi, ki mu je bila že prej namenjena.

Ne sprašujte vpletenih v pujskovo usodo, ker o tem neradi slišijo.

Ivan Nograšek

Kako so vozili vino za ohcet

Dvajseta jesen prehaja v zimo, odkar se je ta prigoda, ali nezgoda, kakor kdo hoče – zgodila v resnici.

Mlad fant iz soseščine se je odločil, ali pa so ga razmere v to potisnile, da se bo poročil.

Ker je bila njegova izvoljenka iz vinorodnih krajev doma, so šli seveda tja po rujno kapljico za ohcet, za korajžo ženinu in v veselje svatom.

Štirinajst dni pred poroko, ki naj bi bila zadnje soboto pred adventom, je šel fant z dekletom, bratom in prijateljem, ki jih je vozil, proti Slovenskim goricam, natančneje proti Lenartu v Slovenskih goricah in naprej do Sv. Trojice v zaselek Stanetinci pri Cerkvenjaku, kjer je bila nevesta in bodoča žena doma. Od sosedovega Franceljna si je izposodil 220-litrski sod, dobil je še prikolico in odprava je odšla na kar dolgo pot.

Ker je poroka vesel in enkratno dogodek, sta mlada dva istočasno »vabila« na ohcet nevestino družino in druge sorodnike. Potem so natakali vino in ga nosili iz kleti v sod na prikolici. Gotovo je ob vsakem tovoru »padel« kakšen kozarček, verjetno je bil kar obvezen. Medtem se je na gorice spustil mrak in treba se je bilo odpraviti proti Tunjicam. Seveda je hotel ženin še poračunati z bodočim tastom za vino, toda oče ne bi bil oče, če ga ne bi za svojo hčer »šenkal«.

Odpeljali so se po klančku dol proti glavni cesti. Kmalu pa je tam zadaj nekaj poskočilo, malo se ja nagnilo in nato vse skupaj prevrnilo. Sod se je s kolesom vred, ki se je odlomilo od prikolice, skotalil v obcestni jarek. Ko so potniki zlezli iz avta, so lahko samo žalostno gledali, kako vino izteka iz soda, ki so se mu zlo-mile doge.

Kaj pa zdaj? Iz bližnje hiše je pritekla ženska z lavorjem, pa ni bilo več kaj loviti. Vino za ohcet je popila zemlja. In to

kar vseh 220 litrov. Pospravili so posledice nesreče, kar je ostalo in se odpeljali na Kranjsko praznih rok. Naslednji teden je šel ženin še enkrat po vino. Tokrat s plastičnimi kantami, ki so očitno bolj varne za transport. Naložil jih je v fička na zadnji sedež, tam mu niso mogle nikamor pasti. Tokrat je kljub nasprotovanju nevestinega očeta, vino plačal. Popravil in »pošvasal« je prikolico, sod pa v razsutem stanju pripeljal domov, kjer ga je mojster sodar nazaj skup spravil. Hvala bogu, vse se je uredilo, ohcet je bila, kot je treba, zakon drži kljub ovin-kom, klancem in težavam s pripravami na dan, ko pravi-jo, da ti »cegu« na glavo pade.

Ivan Nograšek

Kako je Šimen gojil tobak

Včasih je bil tobak blago, ki se ga ni dalo dobiti kar povsod. Pa še drag je bil, zato so z njim »švercali« vse iz Bosne in Dalmacije preko Hrvaške v naše kraje. Ljudje pa so imeli malo denarja še za hrano, kaj šele za neumni tobak. Mnogi so ga zato gojili doma, vse do druge vojne in še dalj. So se pa mnogi navadili nanj, prav tako kot danes. Nekateri so ga zvijali v cigare, drugi v cigarete, spet drugi so kadili pipe. Tisti pa, ki so delali v Barutani, pa so ga enostavno čikali in šnofali, ker se tam kaditi seveda ni smelo. Od njih so se teh navad navzeli tudi drugi, med njimi celo kakšna ženska. Mož, ki ni imel za pasom obešenega posušenega svinjskega mehurja napolnjenega s tobakom, ni bil deležen kakšne posebne moške časti, po-

sebno še, če se je znašel v vaški gostilni. Tisti, ki so čikali, so venomer pljuvali vse naokrog. Zato so v tistih časih imeli povsod po hišah posebne posode, napolnjene z žaganjem, ki so jim rekli pljuvalniki. Danes teh pljuvalnikov ne poznamo več.

Med drugimi Tunjčani je tobak gojil tudi stari Komatar Šimen. Povsod ga je nasadil, kjer je ostal kak košček obdelane zemlje. Najlepše pa je uspeval tisti, ki je bil posajen ob hišnem zidu, na sončni strani. Proti jeseni je velike liste porezal in jih nabral na vrstico, ki jo je napel nad hišnim napuščem, da bi se tobak čim bolje posušil. Kasneje ga je sušil še na podstrešju hiše. Njegovi ženi pa je bilo to kaj malo všeč. Zato, da bi ga odvrnila od gojenja tobaka, mu je tobak redno posipala s podgajnimi kakci. Po dolgem času je bil Šimen končno prepričan, da so se podgane navadile na njegov tobak, prav tako kot ljudje in je gojenje tobaka opustil. To je bilo še najbolj všeč njegovim ženi Tončki.

Ivan Nograšek

Volitve

Letošnje leto je bilo tako imenovano volilno leto. To menda pomeni, da se bo vse spremenilo na boljše, saj nam vsi obljublajo, da je čas za spremembe in še sto različnih, obljublajočih gesel. Vsemogoči kandidati so nam obljubljali, kaj vse bodo dobrega storili za nas, če bomo le obkrožili njihovo ime na volilnem lističu. Smehljali so se nam z velikih plakatov ob vseh cestah, dokler jih ni kdo od nasprotnega tabora dol po-



Bila je bitka tudi za oglasni prostor



Slavko, Milena in Janez so zaključili svoj mandat.

trgal. Počeli so še marsikaj drugega, kot da so jim spremenjali obraze, jim rdeče barvali nosove... Na vsak način so se trudili drug drugega čim bolj očriniti pred volivci.

Vsi so nam obljubljali nove ceste, vrtce, delovna mesta, boljše plače in še vse drugo, kar so se le mogli spomniti. Pa še vse tisto, kar je takrat najbolj potrebno in aktualno. Tudi lažje lahko, saj se kasneje itak vse pozabi ali pa govorijo, da je tako ali tako vse »zasrala« prejšnja oblast. Nekateri, ali pa kar vsi, ki niso popolnoma prepričani v zmago, pripravijo posebne veselice z muziko in predvolilnim gola-

žem, da bi ujeli čim več tistih, ki še niso popolnoma prepričani, komu bi dali svoj glas. V modi so tudi razna gesla, ki pa se morajo obvezno čim lepše rimati.

Voliti se mora tajno, zato na vsakem volišču pripravijo majhna skrivališča, kamor se vsak lahko skrije, da ga kdo ne bi mogel opazovati, komu daje svoj glas. Že v šaljivi tunški pesmici preberemo, da ko so glasovali za menjavo zvonov, je bilo rečeno, »naj vsak svojo štimo da in kdor tepec ni, naj reče JA«.

Včasih, takoj po vojni so volili s kroglicami različnih barv. Menda se je slabo pisalo

tistemu, ki je v skrinjico spustil »ta črno«.

V Vatikanu, ko izvolijo papeža, volilni rezultat objavijo z belim dimom, če pa volitve ne uspejo, se iz dimnika pokaži črno. Najbrž so najbolj pošteno volili Butalci. Postavili so veliko okroglo mizo, za katero so se posedli vaški možje. Na mizo so naslonili kosmate brade, na sredino mize so položili bolho in čakali, v katero brado bo zlezla. No, lastnik te brade je bil naslednja leta župan. Zato jim ni bilo treba postavljati velikih plakatov in Butalcem obljubljati nebes, saj se je bolha sama nepristransko odločila, kdo bo najboljši župan. Mogoče se bo to uvedlo tudi v Sloveniji, saj si večina kandidatov že pušča rasti brado, da kasneje ne bi bilo problemov.

So pa včasih volitve tudi zelo neprijetne in ponižujoče. Posebno dobri mojstri so bili starejši vojaki v nekdanji JLA. V prvih dneh po prihodu novih vojakov so organizirali volitve za sobnega starešino. Zbrali so primerno število kandidatov in prav toliko lističev so pripravili med pokrov vojaškega »kufra«, a le na enem je pisalo »sobni«. Vsem kandidatom so zavezali oči, kdor bo potem izvlekel pravilni listič, bo pač sobni starešina. Takoj, ko pa so se volitve pričele, so »kufer« umaknili in nekdo od volilne komisije si je spustil hlače in pomolil svojo smrdljivo zadnjo plat na mesto, kjer je prej stal kufer z listki. Kakšen je bil rezultat sploh ni bilo važno. Bila pa je nepopisna zabava za staro vojsko.

Ivan Nograšek

Od Krta do Mevžarja

Kot vsako leto, so se tudi letos dogodile nekatere stvari v naši krajevni skupnosti, za katere pa mogoče vsak krajan med letom ni zvedel.

Tam na začetku leta se je kar nekajkrat pojavila čudno s skoraj novimi oblekami trasirana pot od Komende proti Tunjicam. Isto se je zgodilo na poti iz Zaloga preko Vrhovja. Dobro obveščeni vedo, da to pomeni označitev poti tiho-tapcem avtomobilov, ki jih organizirano kradejo po Italiji ter jih nato po stranskih poteh vozijo proti vzhodnim državam. To počno ponoči, da se izognejo večjih mest, kjer bi lahko padli v zanko. Po teh poteh pa menda večkrat pridrvijo lepo oblečeni mladci, ki na hitro odprejo kakšen parkirani avto na parkirišču pod cerkvijo in poberejo, če je kaj vrednega v njem. Na svojem avtu imajo nameščene ukradene tablice in to različne spredaj in zadaj. Letos jim je barabija kar nekajkrat uspela, nekajkrat pa so bili pravočasno pregnani. Izgleda, da je okolica tunjiške cerkve že od nekdanj privlačna za nepridiprave. Še ne dolgo tega je, kar so odnesli celotno nabirko »ofra« po pogrebni maši. V nekkih starih zapiskih pa je zapisano, da sta dva rokovnjača na Telovo pri procesiji, tam nekje pri Bukunkovi kapelici, ženskam pobrala rute in jih potem prodajala po Gorenjski.

Na večer pred 1. majem je kleparski mojster Frane na svojem vršičku v Krhličju organiziral imenitno »prvomajanje« za vse bližnje in tudi



Vedno več Tunjičanov zanima zakaj pohodniki tako vztrajno vsako sredo rinejo v Zalog k Marički. Slika je bila posneta ob jubilejnem sedemdesetem obisku. Vas zanima zakaj?

daljne sosedje. Skuhal je imeniten golaž, pa še za muziko je poskrbel. Pravi, da je škoda, da se vsaj enkrat na leto ne bi skupaj dobili.

Ne vem, katere barabe so ukradle in zamenjale krajevne table v Podgorju in Tunjicah. Pri Mohtu je bila kar tri dni pritrjena tabla »Podgorje«. Zelo zmedeni so bili obiskovalci Zdravilnega gaja, ker so se presenečeni znašli v Podgorju. No, končno pa sta obe tabli le našli svoje pravo mesto.

Pohodniki na Kamniškem vrhu so se čudili, ker neka Tunjičanka Barbara V. zapisuje rezultate svojega krvnega tlaka, na primer 204/80 in to redno nekajkrat tedensko. Po temeljitem proučevanju pa so ugotovili, da zapisuje število vzponov in sicer prva številka pomeni, koliko krat je že bila na tem vrhu, druga pa, koliko krat letos. Ja, ni kaj, ljudje imajo različne konjičke.

Tam na Zadnjem vrhu se je v sredini aprila pojavil tako visok mlaj, ko je Kosirnikov

Janez slavil svojega Abrahama, da gotovo za svojo 80-letnico v vsej svoji gmajni ne bo našel višjega. Še bolj zanimiv mlaj pa so sosedje postavili Korbarjevima dvojčkoma Petru in Cirilu za njun skupni 60 letni jubilej. To je bila visoka smreka z dvema vrhovoma, za vsakega od bratov po en vrh.

Od letos dalje bo zagotovo najbolj znano in koristno romanje k sv. Ani v Tunjice ob njenem godu, kjer se poleg božjih milosti po zaslugi dušnega pastirja dobi še zastonj pečen piščanec in cviček. Na farovski »štarni« pa zastonj točijo mrzlo pivo. »Saj ne more biti res!« so govorili romarji, kot, da se je zgodil čudež. Gotovo se to ne dogaja nikjer drugje po svetu na nobeni božji poti.

V zelo neugodnem položaju se je znašel naš vaški župan, ko je pred praznikom sv. Ane organiziral prostovoljno delo za ureditev okolice cerkvenega hriba. Prostovoljecem je namreč pripeljal za malico veli-

ke sendviče, s katerimi naj bi poplačal zastojno tlako. Za trenutek jih je odložil, da bi sklical skupno malico, pa mu jih je medtem pojedla Tratnikova psička Mici.

Da so pred 13 milijoni let v Tunjicah živeli morski konjički in druge morske živali, bi najbrž moral zapisati kar v kroniko. To sta dokazala dva mlada amaterska arheologa, ki sta v Tunjicah izkopala neverjetno veliko in dobro ohranjenih fosilov, ki so menda najstarejši na svetu. Kdor je hotel, si je zbirko lahko ogledal v Prirodoslovnem muzeju v Ljubljani.

Ivan Nograšek

Kaj se zgodi, če...

Da je mladost norost, ki skače čez vodo, kjer je most, je stara ljudska modrost, ki presneto drži. Zato pogledajte potrditev tega pogovora.

Zgodilo se je že pred leti. Dve dekleti, neugnani in željni avantur, sta se dogovorili za skupni dopust. Tistega »norega« leta je bilo v naših krajih kar nekaj ljubiteljev starih avtomobilov-WW hroščev. Med njimi tudi ti dve puncici. Smola je hotela, da se je hrošček nekaj upiral in je moral pred »velikim« dnem v popravilo. Ker je bil še zvečer pred odhodom pri mehaniku, je šla lastnica pogledat, kaj je z avtom. Zaradi vseh sitnosti je zamudila mehanika, ta je delavnico že zaprl. Pa nič zato. Avto je bil zunaj, ključi notri, sklepanje pa čisto po ženski logiki: avto je popravljen. Punca v avto, »probat« zavore, saj zaradi zavor je bil avto pri mehaniku. Zdelo se ji je, da »primejo«. Po »gasu« in domov naložiti prtljago. Načrto-

vali sta namreč, da gresta pred morjem še malo v hribe. Krenili naj bi iz Tunjic preko Vršiča v Lepeno, do Krnskega jezera potem pa po italijanski strani v Izolo. Pred odhodom se je starejša od deklet kar tako iz »firbca« pozanimala, kako je z zavorami. Ker stanje ni bilo 100 %, je predlagala, da se peljeta z njenim novim avtomobilom, en teden ga je imela. Ampak ne, to pa ne. Potem to ni ta prava neumnost. Torej sta sklenili kompromis. Vršič in tisti hudi klanci odpadejo in gresta samo proti morju, zato čevlje in palice ven, pa hajdi v hrošča.

Širokih nasmehov sta pogrnali starega »herbija« in gluhi za vsa svarila – odpeljali. Vse lepo in prav do Ljubljane in prve cestninske postaje, ko je voznica končno ugotovila, da zavor ni. Punci pa namesto panike planeta v smeh in na hitro »pogrunjata«, da je nazaj domov več semaforjev kot do Izole. In jo mahneta naprej. Med tem časom, ko sta dekleti zaposlovali angele varuhe, pa glej ga zlomka, pri lastnici avta doma zazvoni telefon. Mehanik namreč še ni opazil, da avtomobila ni več pred delavnico. Hotel je sporočiti, da naj puncici gresta z drugim avtom, ker je hrošč brez zavor in še nima delov za zamenjavo. Lahko si predstavljate vik in krik ter grozo staršev in domačih. Oče vozniče si je pulil lase, klel,.. bil brez mirne minute od skrbi, besen na obe, še bolj na starejšo, ki je imela nov avto in ker bi kot starejša morala imeti več pameti.

Toda jeza, jok in stok obeh družin niso čisto nič pomagali. Treba je bilo iti v akcijo, kar pa ni bilo lahko. Takrat še ni

bilo mobitelov, torej nobenih hitrih zvez, zato se je prestrašeni mehanik hitro odpravil za njima, na svoj »predčasni« dopust?! Družina je seveda ostala doma.

Med tem časom pa sta puncici pustili precej velik »trngelt« na cestninski postaji in uživali naprej svojo nevarno avanturo. Ni jima bilo ravno v ponos, ker sta čez Črni Kal vozili na čelu kolone, ampak strmo je zelo, zavore pa »fuč«. Ker nesreča nikoli ne počiva, so ju za piko na i hoteli ustaviti policisti. Kar skozi okno sta jim zavpili, da ne moreta ustaviti, ker zavore ne primejo in da gresta na morje. K sreči ju niso jemali resno in so se le nasmehnili. Kot vodji kolone sta z več sreče kot pameti prišli na cilj, potem pa kot zakleto, nikjer prostega mehanika. Nakar sta v trgovini z avtomobilskimi deli naleteli na prijaznega fanta, ki je nekje »izbezal« nekega jeznega strica, ker ga je zmotil na dopustu.

Domači mehanik pa je vztrajno in ves živčen pogledal vsako avto vleko in breg pod cesto vse do Izole. Potem je usoda hotela, da so mehanik in dekleti trčili skupaj na kmečkem turizmu, kjer jih je tudi iskal. Dopustnici na vsa usta nasmejani, možakar pa bled kot stena, ampak se je razveselil, da sta živi. Kar pošteno ju je oštel, toda še daleč ne tako, kot sta jih slišali doma. Krivi za sive lase in brez denarja sta predčasno dopust zaključili, ker je šel denar za popravilo. Nazadnje se je vse srečno končalo. Ta dogodivščina zelo zgovorno govori, da imajo dobri angeli polne roke dela in da najbrž nikoli ne bodo brezposelni.

Nika

Lojze, ena, ena, tri

Zelo neprijetna zgodba se je zgodila enemu izmed Tunjičanov v letošnji jeseni. Takole nam jo je povedal:

»Bil sem po opravkih v Kamniku. Ker pa ti povsod, kjer se ustaviš, vzamejo nekaj denarja, sem ostal skoraj brez. No, pa saj to niti ni tako hudo, če imaš nekaj rezerve na bančni kartici. Z mislijo, da bom zopet dal nekaj gotovine v denarnico, se zapeljem do najbližjega bankomata. Parkiram v bližini, vzamem bančno kartico, ki jo vtaknem v režo bankomata in vtipkam tisto osebno kodo, ki menda ne sme nihče drug vedeti zanj. Toda glej ga vraga, bankomat mi je vzel kartico, ki je ostala globoko v reži in nikaikor ni hotela ne naprej in tudi

ne nazaj. Uporabil sem vse znanje in pritiskal na vse tipke, kar jih bankomat sploh ima. Toda aparat se ni odzval in noben poseg, niti ne, ko sem ga nekajkrat brcnil in udaril s pestjo. Za menoj se je začela nabirati vrsta ljudi, ki bi tudi želeli koristiti uslugo tega bankomata, jaz pa nisem vedel, koga ali kam naj pokličem, pa tudi nihče mi tega ni vedel svetovati. Končno sem se spomnil, da imam v avtu nekaj orodja, s katerim bi pa mogoče le izvlekel svojo kartico. Skočil sem do v bližini parkiranega svojega avtomobila in prinesel orodje do bankomata, ki ga je medtem pozorno stražila moja žena. Na mojo srečo so bile med orodjem tudi dolge koničaste kle-

šče ali kot jim rečemo »špiccange«. Porinil sem jih v režo bankomata in po nekaj poskusih zgrabil za vogal svojo kartico in jo izvlekel na dan. Prav tedaj pa sem zadaj v vrsti opazil možakarja, ki je živčno iz roke v roko podajal mobilni telefon. Neka ženska, verjetno njegova žena, pa mu je šepetala: »Lojze, ena, ena, tri«. Tedaj sem se šele zavedel, da se to za mene lahko kaj nerodno konča. Kar najhitreje sem pograbil orodje, stekel do avtomobila in kar se da hitro odpeljal s kraja dogodka, kajti bil sem prepričan, da se bodo zdaj, zdaj pojavili možje iz številke ena, ena, tri. Še danes se temu bankomatu ne upam približati in se mu raje na daleč izognem.

Tunjičan

KAJ SE JE ZGODILO

PRED 550 LETI

9. novembra leta 1456 v Beogradu ubijejo Ulrika II - zadnjega celjskega grofa.

PRED 240 LETI

Leta 1766 je bila v grobem dograjena cerkev sv. Ane v Tunjicah.

PRED 170 LETI

6. junija leta 1836 se v Postojni pojavi smrtonosna epidemija kolere, ki potem na slovenskem terja mnogo življenj.

PRED 160 LETI

2. junija leta 1846 južno železnico od Gradca do Celja odprejo za promet.

Ob istem času za lavantinskega škofa v Št. Andražu imenujejo Antona Martina Slomška.

PRED 150 LETI

17. novembra leta 1856 cesar Franc Jožef in cesarica Elizabeta za tri dni obiščeta Ljubljano.

PRED 100 LETI

Leta 1906:

- francoski dirkalni avto doseže rekord 172 km/h,
- huda eksplozija v rudniku v severni Franciji. Mrtvih je bilo 1200 rudarjev,
- ruski vojaki pobijejo svoje častnike v Sevastopolu na Krimu,

- hud izbruh Vezuva, več 100 mrtvih,
- mednarodni signal »SOS« sprejmejo kot prošnjo za pomoč,
- v Rusiji pošiljajo po 1000 zapornikov na dan v Sibirijo,
- umre Američan, ki je iznašel bodečo žico,
- v Nemčiji v mornarico vključijo prvo podmornico.

PRED 90 LETI

Leta 1916:

- avstro-ogrski vojaki pobijejo 10.000 srbskih civilistov,
- 21. novembra umre avstro-ogrski cesar Franc Jožef.

PRED 80 LETI

Leta 1926:

- prvič prikažejo iznajdbo televizije v Angliji.

PRED 70 LETI

Leta 1936:

- 15. marca Avstrijec Sepp Bradl na smučarski skakalnici v Planici prvi na svetu preskoči 100 m.

PRED 60 LETI

Leta 1946:

- v Tunjicah posveti prva električna žarnica.

PRED 50 LETI

Leta 1956:

- ruske čete zasedejo Madžarsko.

PRED 40 LETI

Leta 1966:

- v Tunjicah se prične pouk v novozgrajeni šoli.

Letos pa se je zgodilo

- 1. januarja dež začne padati v kar veliko suhega snega.
- 2. januarja se zaradi teže novozapadlega snega v Münchnu podre streha drsališča in ubije 11 ljudi.
- 17. januarja na Triglavu zdrsnje planinka v prepad.
- 19. januarja avion s slovaškimi vojaki strmoglavi na Madžarskem, ko se vračajo s Kosova. 44 mrtvih, eden preživi.
- 21. januarja umre kosovski predsednik Ibrahim Rugova.
- 23. januarja se zgodi huda železniška nesreča v Črni Gori. Vlak zgrmi v kanjon Morače, 41 mrtvih.
- 28. januarja se na Poljskem v Katowicah podre streha razstavišča in ubije 66 ljudi, veliko pa je ranjenih.
- 2. februarja v Rdečem morju potone egiptovski trajekt s 1.400 potniki.

- 15. februarja muslimani po vsem svetu razbijajo danske ambasade zaradi mohamedovih karikatur, ki so se pojavile na Danskem.
- 17. februarja na Filipinih plaz zasuje dve vasi. Mrtvih je 1.800 ljudi.
- 24. februarja Silvo Plut brutalno umori že tretjo žensko na Jančah.
- 5. marca zapade kar veliko snega in pritisne mraz.
- 11. marca v haaškem zoporu umre bivši srbski predsednik Slobodan Milošević.
- 29. marca je lepo viden sončni mrk.
- 31. marca se v Bahrajnu prevrne ladja in utone 60 ljudi.
- 3. aprila so velike poplave na Češkem. Več ljudi utone. V Italiji ugrabijo leto in pol starega otroka.
- 3. maja letalo s 113 potniki strmoglavi v Črno morje.
- 11. maja se zgodi huda gorska nesreča dveh Čehov v steni Škrlatic.
- 26. maja je v potresu v Indoneziji 7.000 mrtvih.
- 3. junija Črna Gora razglasi samostojnost.
- 29. junija so po hudi vročini po celi Sloveniji nevihte s točo.
- 2. julija se na Planjavi smrtno ponesreči mlado dekle.
- 9. julija se pri pristanku letalo zaleti v letališko zgradbo. Zgori 150 ljudi.
- 10. julija se v Pakistanu zruši letalo, zgori 45 potnikov.
- 11. julija v Indiji na vlakih hkrati eksplodira 7 bomb. Več kot 200 mrtvih.
- 28. in 29. julija se pod Planjavo smrtno ponesrečita še dva planinca. Pod Ojstrico pa strela ubije 90 ovc.
- 16. avgusta v Angliji zadnji hip preprečijo večji teroristični napad na letala.
- 19. avgusta v hudi železniški nesreči v Egiptu umre najmanj 150 ljudi.
- 22. avgusta v Ukrajini pade potniško letalo in vseh 150 potnikov umre.
- V Vrtojbi zaplenijo srbski tovornjak s 45 kg heroina.
- 23. avgusta v Avstriji na prostost pobegne dekle, ki jo je ugrabitelj zadrževal 8 let.
- 30. avgusta v Sečovljah strmoglavi in zgori akrobatsko letalo skupaj s pilotom.
- 29. septembra v Braziliji strmoglavi v džunglo letalo s 155 potniki.
- 13. oktobra v Lanišah voznička avtomobila zapelje v potok. Posredovati morajo reševalci in gasilci.
- 17. oktobra v Celju velik požar uniči podjetje Celjske mesnine.
- 21. oktobra pogine najbolj znan pes v Sloveniji - Drnovškov Brodi.
- 29. oktobra se v Sloveniji ubije letos že 50. motorist.
- V Nigeriji se po vzletu zruši letalo in zagori. 99 mrtvih, nekaj pa jih preživi.
- 5. novembra nekdanjega iraškega diktatorja Sadama Huseina obsodijo na smrt z obešenjem.

OBVESTILO

Ob zamenjavi šolskih miz in stolov vam stare ponujamo brezplačno.

Če bi vam prišli prav, se čim prej oglasite v šoli v Tunjicah.

Metka

PRAZNOVALI SO

50 LET 1956 - 2006

- Anica Uršič Šoferjeva
- Anton Vrhovnik -
Turenškova
- Doroteja Vrhovnik -
Grilušekova
- Janez Klanšek -
Gradišekov
- Janez Kosirnik -
Kosirnikov
- Alenka Balantič -
Kozucarjeva
- Milan Balantič -
Kozucarjev
- Janez Vrhovnik - Brzinov
- Dušan Krumpetar -
Hruševčev
- Francišek Vrhovnik -
Oreharjev
- Gabrijela Jerič -
Rezmanova

60 LET 1946 - 2006

- Marija Grilc - Grilčeva
- Vid Grilc - Grilčev
- Cirila Sedušak - Vogarjeva
- Angela Vrhovnik - Bovčova
- Janez Lavrič - Naumov
- Franc Vrhovnik - Maležev
- Ciril Vombergar -
Korbarjev
- Peter Vombergar -
Korbarjev
- Majda Čimžar - Poštarjeva
- Janez Kosirnik - Hrastarjev

70 LET 1936 - 2006

- Angela Mlakar - Hribarjeva
- Janez Stele - Birtov
- Antonija Vinšek -
Mahlavova
- Frančiška Golob -
Mešnarjeva
- Francišek Klanšek -
Vovkov
- Drago Vrhovnik -
Zoklarjev
- Ciril Lanišek - Lanišekov
- Justina Vrhovnik -
Markova
- Terezija Štebe - Holcarjeva
- Vida Černevshek -
Vočnikova

80 LET 1926 - 2006

- Peregrina Klanšek -
Gradišekova
- Ana Sedušak - Komovčeva
- Anica Šimenc - Omevčeva
- Stanislav Smolnikar -
Smolnikarjev
- Ana Cvirn - Žerjavova
- Jožef Koželj - Jerušekov
- Cecilija Cerar - Vovkova

90 LET 1916 - 2006

Letos nimamo nobenega jubilaranta.



*Mlaj dvojček za Korbarjeva
šestdesetletna dvojčka Petra
in Cirila.*

V ZADNJEM HIPU...

Potem, ko smo dokaj uspešno izpeljali veselico ob krajevnem prazniku, mladi še ne mislimo odnehati z našo aktivnostjo. Spomladi nameravamo urediti igrišče. To je zelo pomembna zadeva, če hočemo tudi v bodoče igrati tako kvalitetne in za gledalce vabljuje nogometne tekme tunškega prvenstva. Ker si obetamo v bodoči sezoni okoli 350 do 400 gledalcev na posamezni tekmi, moramo urediti okolico igrišča. Tudi posodobitev igralne površine in sanacija plazu sta nujni. Potrebujemo nekaj sredstev, ki jih nameravamo zbrati s pomočjo akcije zbiranja odpadnega papirja. Zato papirja ne mečite stran, ampak ga shranite do spomladi, ko ga bomo pobirali po hišah. O vsem boste pravočasno obveščeni.

Uroš Stele



18. maja 2006 je v 78 letu umrla

**Jožefa Vrhovnik
Turenškova mama**

Rodila se je pri Mevžarju. Njena mama je zelo mlada umrla in zapustila šest majhnih otrok, za katere je skrb prevzela Jožefa. Po poroki sta z možem zgradila hišo sredi vasi. Zgledno je skrbela za svoj dom ter bila do konca zvesta obiskovalka cerkve sv. Ane.



8. julija 2006 je v 71. letu starosti umrla

**Cecilija Krumpeštar
Prajzova mama**

Rodila se je na Ukušekovi kmetiji, od koder se je poročila k Prajzu. Rada je imela rože in ljudi, ki jih je vedno z veseljem sprejela in pogostila z domačim kruhom. Nesebično je skrbela za cerkev in župnišče, dokler ni omagala v boju s težko boleznijo.



28. avgusta 2006
je v 80. letu starosti umrla

**Angela Grkman
Zg. Naumova mama**

Rodila se je na Zg. Naumovi domačiji, ki jo je prevzela skupaj z možem Cirilom, s katerim sta obnovila kmetijo in gospodarska poslopja. Trdo življenje na kmetiji in popoldansko delo v tovarni jo je utrnilo. Umrla je v pozni starosti po kratki zahrbtni bolezn.

**V letu 2006 so umrli naslednji Tunjičani,
ki so živeli drugod po svetu:**

9. junija je umrla Marija Kočar, Korbarjeva Minka.
Živela je v Komendi. Letos je dopolnila 70 let.

14. avgusta je umrla Ana Čikvar.

Več let je živela pri Sr. Golobu, zadnji čas pa v Podgorju. Rojena je bila leta 1930.

**29. oktobra je umrla Marija Rozman, rojena
Mlakar, Sp. Hribarjeva.**

Rodila se je 9. avgusta 1923 in se poročila 24. februarja 1946 z Janezom Rozmanom iz Vodice. Zadnja leta je živela v domu starejših v Gornjem Gradu.



Vojak Jerušekov Tone med I. svetovno vojno, kjer je tudi padel.



Jelka Trebušak in Štefan Luštrek med svojimi učenci pred staro šolo okoli leta 1960.



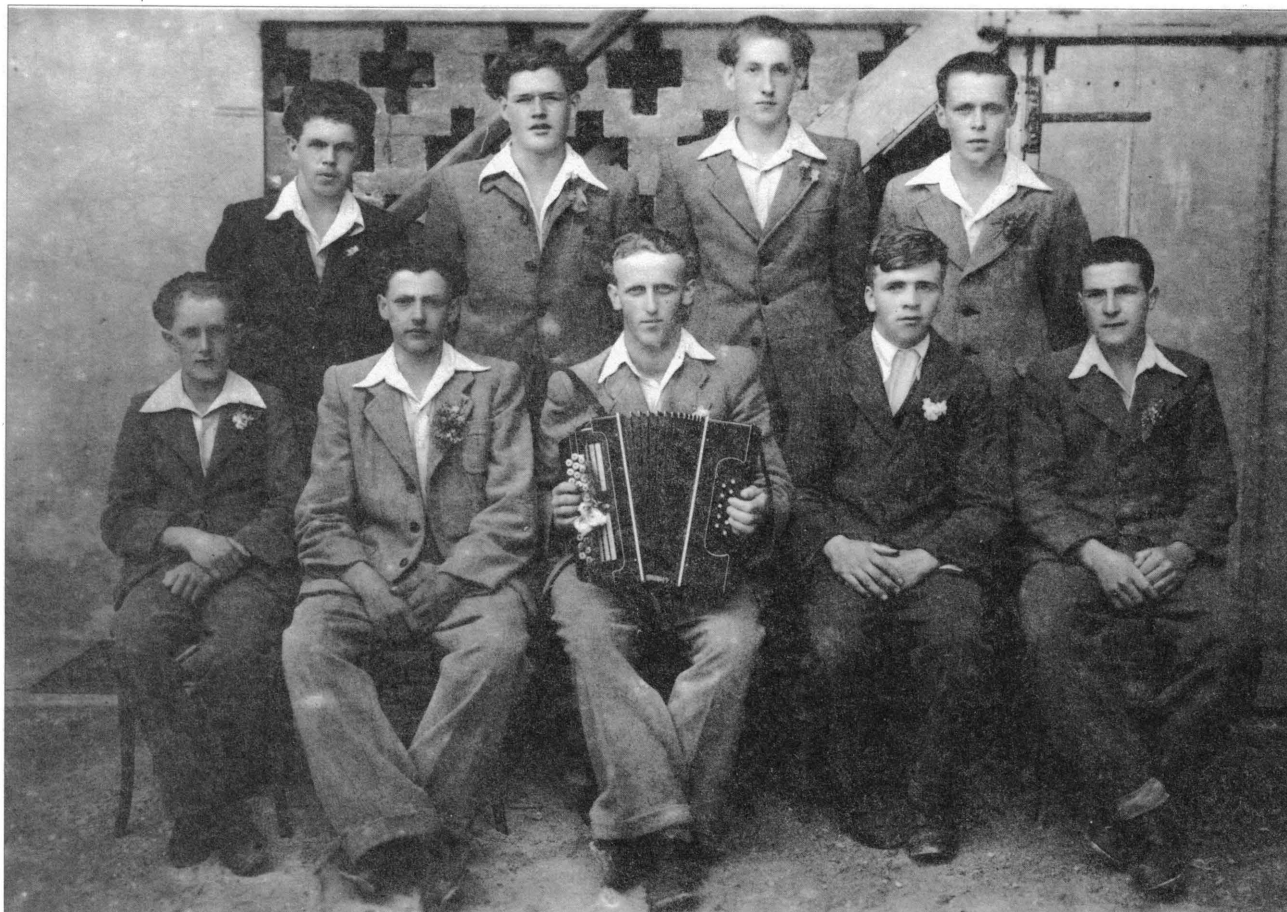
Igralci Miklove Zale v Tunjicah leta 1937



Hribarjeva družina okrog leta 1936



Tunški šolarji oktog leta 1955 z učiteljico Angelco Adamič



Tunški naborniki letnika 1929



Grkmanova ohceta leta 1954



Poroka 24. februarja 1946 Marije Mlakar - Hribarjeve in Janeza Rozmana iz Vodice.



Tunški fantje rojeni pred šestindvetdesetimi in več leti.

VESEL BOŽIČ in SREČNO NOVO LETO 2007 VAM ŽELIJO VAŠI OBRTNIKI in PODJETNIKI

OKREPČEVALNICA SLANOVEC s.p.
 KROVSTVO FRANC ZOBAVNIK s.p.
 TESARSTVO BITENC s.p.
 ŽAGARSTVO BOŠTJAN VRHOVNIK s.p.
 MIZARSTVO TONE VRHOVNIK s.p.
 KLJUČAVNIČARSTVO EMIL GRZINČIČ s.p.
 ELEKTROINSTALACIJE BRANE SEDUŠAK s.p.
 GRADBENA MEHANIZACIJA JANKO ROMŠAK s.p.
 GOSTILNA ZA TUNCO
 COP d.o.o.,
 LAP AR d.o.o.
 SAMSON - KAMNIK d.o.o.
 LEVČEK d.o.o.
 AVTOKLEPARSTVO FRANC VINŠEK s.p.
 TESARSTVO JUSTIN KLANŠEK s.p.
 KROVSTVO KOSIRNIK - KOŽELJ d.n.o.
 PETER ŽELEZNIKAR s.p.
 MEDICAL LINE d.o.o.
 UNIMOBIL d.o.o.
 ENERKON d.o.o.
 MILAX d.o.o.
 BRODAR DUŠAN s.p.
 V.D. d.o.o. KAMNIK - DRAGO VRHOVNIK
 INSTALACIJE LEOPOLD KOPŠE s.p.
 AVTOSERVIS JANEZ SMOLNIKAR s.p.
 CVETLIČARNA KATJA V.D. d.o.o.
 LIVARSTVO MIRO KAPLJA s.p.
 CIRIL SEDUŠAK s.p.
 KROVSTVO MILAN SEDUŠAK s.p.
 GRAVERSTVO MIROSLAV VRHOVNIK s.p.
 T & L URŠIČ k.d. - PE Potrošnik
 SIMONA BRLOGAR
 JANEZ ČIMŽAR
 ORKA PLAST d.o.o.
 VERANDA & OBRAT 91 d.o.o.
 SILVATICA MENGEŠ d.o.o.

KI SO OMOGOČILI, DA JE TUNŠKI GLAS IZŠEL.

40 let šole v Tunjicah



Praznik KS Tunjice 2006, praznik mladih

